

Styrelsen	2026-09-24
Handling nr	13.1
Handläggare	Andreas Sörthaga
Daterad	2026-08-28
Reviderad	

Till
Styrelsen för Västtrafik AB

Promemoria - effektiva vägtransporter

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av ovanstående föreslås styrelsen besluta

- att godkänna redovisat remissvar, samt
- att ge VD i uppdrag att översända svaret.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Anna Johansson

Göteborg 24 september 2026

Västtrafik AB
Dnr: VT2026/00149
Handläggare: Andreas Sörthaga

Till
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: li.transport.remissvar@regeringskansliet.se
LI2026/01245

Västtrafiks yttrande över promemoria Effektiva vägtransporter

Västtrafik AB tillstyrker förslaget att höja högsta tillåtna längd för bussar med fler än en ledad sektion från 24,0 meter till 25,25 meter.

Förslaget skapar bättre förutsättningar för en mer kapacitetsstark och effektiv kollektivtrafik. Genom att möjliggöra något längre bussar kan fler resenärer transporteras per fordon, vilket bidrar till ett effektivare nyttjande av fordonsflottan och en bättre användning av befintlig infrastruktur. Detta kan minska behovet av fler fordon och förare samtidigt som kapaciteten i kollektivtrafiksystemet stärks.

En ökad passagerarkapacitet per buss bidrar även till förbättrad resurseffektivitet och kan ge positiva effekter ur både miljö- och hållbarhetsperspektiv genom minskade utsläpp per transporterad resenär. Förslaget bedöms därmed stödja ambitionerna om ett attraktivt, konkurrenskraftigt och hållbart kollektivtrafiksystem.

Den föreslagna längdökningen skapar också bättre förutsättningar för att öka antalet tillgängliga fordonsleverantörer på fordonsmarknaden då befintligt regelverk utesluter flera fordonsalternativ som är mellan 24,0 och 25,0 meter.

Sammanfattningsvis ser vi positivt på förslaget och tillstyrker att högsta tillåtna längd för bussar med fler än en ledad sektion höjs till 25,25 meter.

Västtrafik väljer att inte besvara övriga punkter som promemorian omfattar.

Bilagor:

- Infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens förslag till yttrande över remiss av regeringens promemoria om Effektiva vägtransporter
- Västra Götalandsregionens yttrande över remiss av promemoria Effektiva vägtransporter

//

Tjänsteutlåtande

Datum 2026-08-23

Diarienummer IKN 2026-00246

Västra Götalandsregionen**Koncernkontoret**

Handläggare: Jörn Engström

Telefon: 0703 497 558

E-post: jorn.engstrom@vgregion.se

Till infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Förslag till yttrande över remiss av regeringens promemoria om Effektiva vägtransporter

Förslag till beslut

1. Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden lämnar bifogat yttrande över regeringens remiss av promemorian Effektiva vägtransporter

Sammanfattning av ärendet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har skickat bifogad promemoria på remiss och Västra Götalandsregionen (VGR) är en av remissinstanserna.

Promemorian föreslår ändringar i trafikförordningen (1998:1276) inom fem områden:

- Det föreslås att vissa släpkärror ska kunna framföras i högst 100 kilometer i timmen på motorväg och motortrafikled.
- I syfte att möjliggöra mer effektiva och harmoniserade fordonskombinationer föreslås justeringar av bestämmelserna för lastbilsekipage som är längre än 24 meter, bland annat nya längdregler för vissa släpvagnar och påhängsvagnar.
- För att möjliggöra effektivare fordon i kollektivtrafiken föreslås att högsta tillåtna längd för bussar med fler än en ledad sektion höjs från dagens 24,0 meter till 25,25 meter.

- För att underlätta omledning av trafik i samband med en trafikolycka, skada på väg eller arbete på väg föreslås att väghållningsmyndigheten ska få meddela föreskrifter om att en väg med en viss bärighetsklass tillfälligt ska anses ha en annan bärighetsklass.
- För att smidigare anpassa vintervägar till tjälförhållandena föreslås att en väg tillfälligt ska kunna anses ha en annan bärighetsklass än den som annars gäller.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2027, förutom den ändring som avser fordonskombinationer längre än 25,25 meter som föreslås träda i kraft den 1 oktober 2027.

Förvaltningens förslag till yttrande

Förvaltningen ställer sig enligt bilagt förslag till yttrande positiva till samtliga föreslagna förändringar i trafikförordningen.

Förslaget att höja tillåten längd för bussar med fler än en ledads sektion till 25,25 m är sedan länge efterfrågad och kommer att förbättra förutsättningarna för upphandling av effektiv, hållbar och kapacitetsstark busstrafik.

Förslagen som rör gods- och vägtrafik bedöms bidra till mer effektiva, robusta och hållbara godstransporter som ligger i linje med [Strategisk plan för godstransporter i Västra Götaland](#) (2023).

Finansiering och resurskonsekvenser av beslutet

Förslag till beslut har ingen direkt påverkan på Västra Götalandsregionens ekonomi. Om de föreslagna förändringarna i trafikförordningen genomförs kommer de kunna ge positiva effekter för näringslivets transporter och för Västtrafiks kommande trafikupphandlingar.

Sofia Hellberg

Infrastruktur- och kollektivtrafikchef

Bilagor som ingår i beslutsunderlaget

- Förslag till yttrande över remiss av promemoria Effektiva vägtransporter
- Promemoria Effektiva vägtransporter

Besluten skickas till

- Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se
- Västtrafik för kännedom vasttrafik@vasttrafik.se

Diarienummer LI2026/01245 och remissinstansens namn anges i ämnesraden på mejlet. Svar lämnas dels i Word-format, dels i PDF-format som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn anges i namnet på respektive dokument.

Remissyttrande

Datum 2026-08-23

Vårt diarienummer IKN 2026-00246

Ert diarienummer L12026/01245

Landsbygds- och

infrastrukturdepartementet

Västra Götalandsregionens yttrande över promemoria Effektiva vägtransporter

Bakgrund

Västra Götalandsregionen (VGR) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad remiss och svarar utifrån sin roll som regional kollektivtrafikmyndighet.

Remissyttrandet har hanterats av infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) och är i tillämpliga delar avstämt med Västtrafik.

Synpunkter på promemorian

Västra Götalandsregionen ställer sig positiv till promemorians samtliga förslag.

Förslaget att höja tillåten längd för bussar med fler än en ledads sektion till 25,25 m kommer att förbättra förutsättningarna för upphandling av effektiv och kapacitetsstark busstrafik framför allt i storstadsområdena och större tätorter. Högre passagerarkapacitet per buss bidrar till förbättrad resurseffektivitet och positiva effekter ur miljö- och hållbarhetsperspektiv genom minskade utsläpp per resenär. Förslaget bedöms därmed stödja ambitionerna om ett attraktivt, konkurrenskraftigt och hållbart kollektivtrafiksystem.

Förslagen som rör gods- och vägtrafik bedöms bidra till mer effektiva, robusta och hållbara godstransporter som ligger i linje med [Strategisk plan för godstransporter i Västra Götaland](#) (2023). Effektivare regler för längre lastbilekipage möjliggör bättre kapacitetsutnyttjande, minskade transportkostnader och lägre utsläpp per transporterad godsmängd. Detta stödjer Västra Götalandsregionens ambition att främja längre och tyngre fordon.

Utökade möjligheter att tillfälligt leda om trafik genom ändrad bärighetsklass och möjlighet att tillåta längre fordonståg på alternativa sträckor. Förslaget bedöms stärka transportsystemets robusthet och minska störningar för näringslivet vid exempelvis vägarbeten och lyckor.

Tydligare och mer flexibla regler för bärighetsklasser, inklusive möjligheten att tillfälligt höja bärigheten när tjälförhållanden medger detta. Samverkan med näringslivet är viktig i det fortsatta arbetet. Förslaget ger bättre förutsättningar att använda befintlig infrastruktur effektivt och stödjer utvecklingen av ett funktionellt vägnät för gods.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden
Västra Götalandsregionen

Louise Jeppsson
Ordförande i infrastruktur- och
kollektivtrafiknämnden

Sofia Hellberg
Infrastruktur- och
kollektivtrafikchef

Från: "Izabell Szmida" <izabell.szmida@regeringskansliet.se>
Skickat: den 24 juni 2026 16:48:59
Till: "arbetsmiljoverket" <arbetsmiljoverket@av.se>; "kansli@assistancekaren.se" <kansli@assistancekaren.se>; "servicecenter@avesta.se" <servicecenter@avesta.se>; "kommunen@bollebygd.se" <kommunen@bollebygd.se>; "bracke@bracke.se" <bracke@bracke.se>; "info@dorotea.se" <info@dorotea.se>; "kommun@falkenberg.se" <kommun@falkenberg.se>; "kansliet@fordonsbesiktningsbranschen.se" <kansliet@fordonsbesiktningsbranschen.se>; "kommunstyrelsen@gavle.se" <kommunstyrelsen@gavle.se>; "stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se" <stadsledningskontoret@stadshuset.goteborg.se>; "info@husvagnsbranschen.se" <info@husvagnsbranschen.se>; "kommun@harnosand.se" <kommun@harnosand.se>; "kabe@kabe.se" <kabe@kabe.se>; "kommun@kalmar.se" <kommun@kalmar.se>; "registrator" <registrator@kommerskollegium.se>; "kommun@kramfors.se" <kommun@kramfors.se>; "kommun@linkoping.se" <kommun@linkoping.se>; "lulea.kommun@lulea.se" <lulea.kommun@lulea.se>; "kommunstyrelsen@malmo.se" <kommunstyrelsen@malmo.se>; "info@mariestad.se" <info@mariestad.se>; "info@mobilitysweden.se" <info@mobilitysweden.se>; "mrf@mrf.se" <mrf@mrf.se>; "registrator@mcf.se" <registrator@mcf.se>; "info@ntf.se" <info@ntf.se>; "registrator" <registrator@naturvardsverket.se>; "norrkoping.kommun@norrkoping.se" <norrkoping.kommun@norrkoping.se>; "info@transportrad.se" <info@transportrad.se>; "kommun@ockelbo.se" <kommun@ockelbo.se>; "registrator kansli" <registrator.kansli@polisen.se>; "regelradet@regelradet.se" <regelradet@regelradet.se>; "post@regionsormland.se" <post@regionsormland.se>; "kansliet@revriks.se" <kansliet@revriks.se>; "remiss@msverige.se" <remiss@msverige.se>; "remiss@skogsindustrierna.se" <remiss@skogsindustrierna.se>; "registrator@transport.se" <registrator@transport.se>; "info@insurancesweden.se" <info@insurancesweden.se>; "info@svensskollektivtrafik.se" <info@svensskollektivtrafik.se>; "registrator@skr.se" <registrator@skr.se>; "info@akeri.se" <info@akeri.se>; "skovdekommun@skovde.se" <skovdekommun@skovde.se>; "info@sbr.nu" <info@sbr.nu>; "kommunen@staffanstorp.se" <kommunen@staffanstorp.se>; "vti" <vti@vti.se>; "kommunstyrelsen@stockholm.se" <kommunstyrelsen@stockholm.se>; "ks@storuman.se" <ks@storuman.se>; "kommun@stromstad.se" <kommun@stromstad.se>; "registrator" <registrator@swedac.se>; "kommun@saffle.se" <kommun@saffle.se>; "info@torsas.se" <info@torsas.se>; "trafikanalys" <trafikanalys@trafa.se>; "trafikverket" <trafikverket@trafikverket.se>; "kommun@tranemo.se" <kommun@tranemo.se>; "info@transportforetagen.se" <info@transportforetagen.se>; "kontakt" <kontakt@transportstyrelsen.se>; "kommunstyrelsen@trollhattan.se" <kommunstyrelsen@trollhattan.se>; "kommun@upplands-bro.se" <kommun@upplands-bro.se>; "info@vaggeryd.se" <info@vaggeryd.se>; "vara.kommun@vara.se" <vara.kommun@vara.se>; "kommunstyrelsen@vingaker.se" <kommunstyrelsen@vingaker.se>; "vannas.kommun@vannas.se" <vannas.kommun@vannas.se>; "post@vgregion.se" <post@vgregion.se>; "Vasttrafik" <vasttrafik@vasttrafik.se>; "registrator" <registrator@aklagare.se>; "info@skanetrafiken.se" <info@skanetrafiken.se>; "karolina.boholm@volvo.com" <karolina.boholm@volvo.com>; "henrik.gustafsson@scania.com" <henrik.gustafsson@scania.com>; "support@sl.se" <support@sl.se>; "region@regionjh.se" <region@regionjh.se>; "region@skane.se" <region@skane.se>; "registrator.rlk@regionstockholm.se" <registrator.rlk@regionstockholm.se>
Kopia: "LI Registrator" <li.registrator@regeringskansliet.se>; "LI Remissvar" <li.remissvar@regeringskansliet.se>
Ämne: Remiss av promemoria Effektiva vägtransporter. Dnr LI2026/01245
Bilagor: Remissmissiv av Effektiva vägtransporter.pdf, Promemoria Effektiva vägtransporter.pdf

Categories:

Helena - P360

Remiss av promemoria Effektiva vägtransporter

Remissinstanser

1. AB Volvo
2. Arbetsmiljöverket
3. Assistancekåren
4. Avesta kommun
5. Bollebygds kommun
6. Bräcke kommun
7. Dorotea kommun
8. Falkenbergs kommun
9. Fordonsbesiktningsbranschen
10. Gävle kommun
11. Göteborgs kommun
12. Husvagn- och Husbilsbranschens Riksförbund
13. Härnösands kommun
14. Kabe Group AB
15. Kalmar kommun
16. Kommerskollegium
17. Kramfors kommun
18. Linköpings kommun
19. Luleå kommun
20. Malmö kommun
21. Mariestads kommun
22. Mobility Sweden
23. Motorbranschens riksförbund
24. Myndigheten för civilt försvar
25. Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens Främjande
26. Naturvårdsverket
27. Norrköpings kommun
28. Näringslivets Transportråd
29. Ockelbo kommun
30. Polismyndigheten
31. Regelrådet
32. Region Jämtland Härjedalen
33. Region Skåne
34. Region Stockholm
35. Region Sörmland
36. Riksförbundet Enskilda Vägar (REV)
37. Riksförbundet M Sverige
38. Scania AB
39. Skogsindustrierna

40. Skånetrafiken
41. Skövde kommun
42. Släpvnagsbranschens Riksförbund
43. Staffanstorps kommun
44. Statens väg- och transportforskningsinstitut
45. Stockholm kommun
46. Storstockholms Lokaltrafik
47. Storumans kommun
48. Strömstads kommun
49. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac
50. Svenska Transportarbetareförbundet
51. Svensk Försäkring
52. Svensk kollektivtrafik
53. Sveriges Kommuner och Regioner
54. Sveriges Åkeriföretag
55. Säfte kommun
56. Torsås kommun
57. Trafikanalys
58. Trafikverket
59. Tranemo kommun
60. Transportföretagen
61. Transportstyrelsen
62. Trollhättans kommun
63. Upplands-Bro kommun
64. Vaggeryds kommun
65. Vara kommun
66. Vingåkers kommun
67. Vännäs kommun
68. Västra götalandregionen
69. Västtrafik AB
70. Åklagarmyndigheten

Remissvaren ska ha kommit in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet **senast den 30 oktober 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.transport.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2026/01245 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i promemorian. **Vänligen observera** att de författningsändringar som innebär ändringar i sak beskrivs i

promemorians avsnitt 2. Övriga författningsändringar avser redaktionella och språkliga förtydliganden och moderniseringar av författningstexten.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Christina Bergström
Ämnesråd

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Transportmarknadsenheten

Remiss av promemoria Effektiva vägtransporter

Remissinstanser

1. AB Volvo
2. Arbetsmiljöverket
3. Assistancekåren
4. Avesta kommun
5. Bollebygds kommun
6. Bräcke kommun
7. Dorotea kommun
8. Falkenbergs kommun
9. Fordonsbesiktningsbranschen
10. Gävle kommun
11. Göteborgs kommun
12. Husvagn- och Husbilsbranschens Riksförbund
13. Härnösands kommun
14. Kabe Group AB
15. Kalmar kommun
16. Kommerskollegium
17. Kramfors kommun
18. Linköpings kommun
19. Luleå kommun
20. Malmö kommun

21. Mariestads kommun
22. Mobility Sweden
23. Motorbranschens riksförbund
24. Myndigheten för civilt försvar
25. Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens Främjande
26. Naturvårdsverket
27. Norrköpings kommun
28. Näringslivets Transportråd
29. Ockelbo kommun
30. Polismyndigheten
31. Regelrådet
32. Region Jämtland Härjedalen
33. Region Skåne
34. Region Stockholm
35. Region Sörmland
36. Riksförbundet Enskilda Vägar (REV)
37. Riksförbundet M Sverige
38. Scania AB
39. Skogsindustrierna
40. Skånetrafiken
41. Skövde kommun
42. Släpvnadsbranschens Riksförbund
43. Staffanstorps kommun
44. Statens väg- och transportforskningsinstitut
45. Stockholm kommun
46. Storstockholms Lokaltrafik
47. Storumans kommun
48. Strömstads kommun
49. Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Swedac
50. Svenska Transportarbetareförbundet

51. Svensk Försäkring
52. Svensk kollektivtrafik
53. Sveriges Kommuner och Regioner
54. Sveriges Åkeriföretag
55. Säfle kommun
56. Torsås kommun
57. Trafikanalys
58. Trafikverket
59. Tranemo kommun
60. Transportföretagen
61. Transportstyrelsen
62. Trollhättans kommun
63. Upplands-Bro kommun
64. Vaggeryds kommun
65. Vara kommun
66. Vingåkers kommun
67. Vännäs kommun
68. Västra götalandregionen
69. Västtrafik AB
70. Åklagarmyndigheten

Remissvaren ska ha kommit in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet **senast den 30 oktober 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till li.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till li.transport.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer LI2026/01245 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i promemorian. **Vänligen observera** att de författningsändringar som innebär ändringar i sak beskrivs i promemorians avsnitt 2. Övriga författningsändringar avser redaktionella och språkliga förtydliganden och moderniseringar av författningstexten.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Christina Bergström
Ämnesråd

Promemoria

Effektiva vägtransporter

Promemorians huvudsakliga innehåll

I denna promemoria föreslås ändringar i trafikförordningen (1998:1276) avseende fem områden.

- Det föreslås att vissa släpkärror ska kunna framföras i högst 100 kilometer i timmen på motorväg och motortrafikled.
- I syfte att möjliggöra mer effektiva och harmoniserade fordonskombinationer föreslås justeringar av bestämmelserna för lastbilsekipage som är längre än 24 meter, bland annat nya längdregler för vissa släpvagnar och påhängsvagnar.
- För att möjliggöra effektivare fordon i kollektivtrafiken föreslås att högsta tillåtna längd för bussar med fler än en ledad sektion höjs från dagens 24,0 meter till 25,25 meter.
- För att underlätta omledning av trafik i samband med en trafikolycka, skada på väg eller arbete på väg föreslås att väghållningsmyndigheten ska få meddela föreskrifter om att en väg med en viss bärighetsklass tillfälligt ska anses ha en annan bärighetsklass.
- För att smidigare anpassa vintervägar till tjälförhållandena föreslås att en väg tillfälligt ska kunna anses ha en annan bärighetsklass än den som annars gäller.

I samband med ändringarna omarbetas de berörda bestämmelserna redaktionellt. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 mars 2027, förutom den ändring som avser fordonskombinationer längre än 25,25 meter som föreslås träda i kraft den 1 oktober 2027.

Innehållsförteckning

1	Författningsförslag.....	3
1.1	Förslag till förordning om ändring i trafikförordningen (1998:1276)	4
1.2	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1982:789) om ersättning för polisbevakning och för anslutning av larmanläggningar till Polismyndigheten	53
1.3	Förslag till förordning om ändring i förordningen (1990:1165) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg	55
1.4	Förslag till förordning om ändring i vägtrafikförordningen (1995:137) för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap.....	56
1.5	Förslag till förordning om ändring i vägmärkesförordningen (2007:90)	58
1.6	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter	61
1.7	Förslag till förordning om ändring i fordonsförordningen (2009:211)	62
1.8	Förslag till förordning om ändring i militärtrafikförordningen (2009:212)	63
2	Förslag för effektivare vägtransporter.....	65
2.1	Höjd hastighet för personbil med släp	65
2.2	Effektivare lastbilekipage	66
2.2.1	Villkor för fordonståg som är längre än 24 meter men inte längre än 25,25 meter	66
2.2.2	Villkor för att fordonståg ska få omfattas av föreskrifter som tillåter en längd upp till 34,5 meter	67
2.2.3	Villkor för längre fordonståg med en förarhytt som ger bättre aerodynamisk prestanda.....	68
2.3	Effektivare kollektivtrafik	69
2.4	Smidigare omledning av trafik	70
2.5	Tydligare bestämmelser som underlättar tung trafik på vintervägar.....	70
2.6	Redaktionella och språkliga ändringar	71
2.6.1	En ny disposition av 4 kap. trafikförordningen	71
2.6.2	Följdändringar och andra redaktionella och språkliga ändringar i trafikförordningen	74
2.6.3	Följdändringar och andra redaktionella och språkliga ändringar i andra förordningar.....	75
2.7	Ikraftträdande	76
3	Konsekvenser.....	76

1 Författningsförslag

I avsnitt 1.1–1.8 presenteras promemorians författningsförslag:

- Förslaget om att vissa släpkärror ska kunna framföras i högst 100 kilometer i timmen finns i 4 kap. 53 § trafikförordningen (avsnitt 1.1) och i 5 kap. 1 § fordonsförordningen (avsnitt 1.7) och beskrivs i avsnitt 2.1.
- Förslaget om ändrade bestämmelser för långa fordonståg finns i 4 kap. 36, 39 och 40 §§ trafikförordningen (avsnitt 1.1) och beskrivs i avsnitt 2.2.
- Förslaget om längre ledade bussar finns i 4 kap. 37 § trafikförordningen (avsnitt 1.1) och beskrivs i avsnitt 2.3.
- Förslaget om att underlätta omledning av trafik finns i 10 kap. 17–19 §§ trafikförordningen (avsnitt 1.1) och beskrivs i avsnitt 2.4.
- Förslaget om att en väg på grund av tjälförhållandena ska tillfälligt kunna få ändrad bärighetsklass finns i 10 kap. 20 § trafikförordningen (avsnitt 1.1) och beskrivs i avsnitt 2.5.

I övrigt är förslagen redaktionella och språkliga förtydliganden och moderniseringar. De mest omfattande redaktionella ändringarna är:

- Bestämmelserna i 4 kap. trafikförordningen får en ny disposition.
- Bestämmelserna i nuvarande 13 kap. 3 § trafikförordningen får en ny disposition och delas upp i flera paragrafer, 13 kap. 3–3 j §§.
- De nuvarande fyra bilagorna omarbetas till en bilaga.

En översikt över det nya 4 kap. trafikförordningen finns i en tabell i avsnitt 2.6. Där framgår var de nuvarande bestämmelserna i 4 kap. trafikförordningen återfinns i det nya kapitlet.

1.1 Förslag till förordning om ändring i trafikförordningen (1998:1276)

Häri genom föreskrivs i fråga om trafikförordningen (1998:1276)¹

dels att 4 kap., 13 kap. 3 § och bilaga 1–4 ska upphöra att gälla,

dels att 10 kap. 15 § ska betecknas 10 kap. 20 §§,

dels att 1 kap. 2 och 5 §§, 2 kap. 4 §, 3 kap. 83 a §, 10 kap. 1, 2, 13, 14 och den nya 20 §§, 11 kap. 4, 10 och 10 a §§, 12 kap. 1 §, 13 kap. 1, 3–5, 10, 10 a och 12 §§, 14 kap. 3–6, 8, 8 a, 11 och 14 §§ och 15 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 4 kap., tjugoåtta nya paragrafer, 10 kap. 2 b–2 e och 15–19 §§, 12 kap. 2 och 3 §§ och 13 kap. 3–3 j, 5 a, 5 b, 10 b och 14 kap. 14 a–14 c §§, och en ny bilaga av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

Inom inhägnat järnvägs- eller industriområde, inhägnat tävlingsområde eller annat liknande inhägnat område gäller inte följande bestämmelser:

2 kap. 1 § tredje stycket,	– 2 kap. 1 § tredje stycket,
2 kap. 2, 9 och 10 §§,	– 2 kap. 2, 9 och 10 §§,
3 kap. 2–4, 11, 13 och 14 §§,	– 3 kap. 2–4, 11, 13 och 14 §§,
3 kap. 15 § första stycket 1–8 och 15,	– 3 kap. 15 § första stycket 1–8 och 15,
3 kap. 16, 18, 30, 31, 33 och 35 §§,	– 3 kap. 16, 18, 30, 31, 33 och 35 §§,
3 kap. 47 § första stycket 1,	– 3 kap. 47 § första stycket 1,
3 kap. 49–52 §§,	– 3 kap. 49–52 §§,
3 kap. 55 § första stycket 2 och 4,	– 3 kap. 55 § första stycket 2 och 4,
3 kap. 57, 58 och 64–83 §§,	– 3 kap. 57, 58 och 64–83 §§,
4 kap. 2–7, 9, 19 och 21 §§,	– 4 kap. 1–4, 12–15, 17, 25, 26, 28, 29 och 66 §§,
6 kap. 1–4 och 5 §§, <i>samt</i>	– 6 kap. 1–4 och 5 §§, <i>och</i>

¹ Senaste lydelse av

4 kap. 4 § 2020:890

4 kap. 6 § 2023:377

4 kap. 6 a § 2023:377

4 kap. 6 b § 2023:377

4 kap. 6 c § 2023:377

4 kap. 9 § 2015:929

4 kap. 10 § 2023:377

4 kap. 10 a § 2008:1109

4 kap. 10 b § 2006:1208

4 kap. 10 c § 2006:1208

4 kap. 10 d § 2017:921

4 kap. 10 e § 2017:1284

4 kap. 11 § 2018:102

4 kap. 12 § 2018:102

4 kap. 13 § 2018:102

4 kap. 14 § 2020:1094

4 kap. 15 § 2008:1109

4 kap. 15 a § 2002:943

4 kap. 15 b § 2006:21

4 kap. 16 § 2008:1109

4 kap. 17 § 2017:610

4 kap. 17 a § 2019:119

4 kap. 17 b § 2008:1109

4 kap. 17 c § 2008:1109

4 kap. 17 d § 2017:1284

4 kap. 17 e § 2020:745

4 kap. 17 f § 2022:1396

4 kap. 18 a § 2025:881

4 kap. 18 b § 2025:881

4 kap. 18 c § 2025:881

4 kap. 18 d § 2025:881

4 kap. 18 e § 2025:881

4 kap. 20 § 2023:378

4 kap. 20 a § 2024:438

4 kap. 22 § 2018:1562

4 kap. 22 a § 2018:1562

4 kap. 22 b § 2018:1563

4 kap. 22 c § 2018:1562

4 kap. 22 d § 2018:1562

4 kap. 23 § 2018:1562

4 kap. 24 § 2018:1562

4 kap. 24 a § 2018:1562

13 kap. 3 § 2025:881

bilaga 1 2020:1094

bilaga 2 2020:1094

bilaga 4 2018:102.

² Senaste lydelse 2004:296.

7 kap. 1 och 5 §§.

– 7 kap. 1 och 5 §§.

I terräng gäller inte heller bestämmelserna om färdhastighet i 3 kap. 17 § inom sådana inhägnade områden som avses i första stycket.

5 §³

Ägaren av ett fordon är skyldig att se till att fordonet inte brukas i strid mot bestämmelserna i denna förordning eller mot bestämmelser eller förbud som har meddelats med stöd av denna förordning. När någon annan brukar fordonet gäller ägarens skyldighet endast bestämmelserna i 4 kap. 3, 4, 12–14, 18 a, 18 b och 18 e §§ samt sådana trafikregler som meddelats genom lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § andra stycket som rör fordons axel-, boggi- eller trippelaxeltryck eller bruttovikt.

Ägaren av ett fordon är skyldig att se till att fordonet inte brukas i strid mot bestämmelserna i denna förordning eller mot bestämmelser eller förbud som har meddelats med stöd av denna förordning. När någon annan brukar fordonet gäller ägarens skyldighet endast bestämmelserna i 4 kap. 20, 21, 24, 27, 28 och 46 §§, föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 48 eller 49 § och sådana trafikregler som meddelats genom lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § andra stycket som rör fordons axel-, boggi- eller trippelaxeltryck eller bruttovikt.

2 kap.

4 §

Behörigheten hos en polisman eller någon annan person som enligt 3 § andra stycket övervakar trafiken, ger anvisningar för denna eller utför punktskattekontroll eller hos den som enligt 4 kap. 1 § kontrollerar fordon eller förare ska tydligt framgå av klädseln eller något annat särskilt kännetecken.

Behörigheten hos en polisman eller någon annan person som enligt 3 § andra stycket övervakar trafiken, ger anvisningar för denna eller utför punktskattekontroll eller hos den som enligt 4 kap. 76 § kontrollerar fordon eller förare ska tydligt framgå av klädseln eller något annat särskilt kännetecken.

3 kap.

83 a §⁴

Vägtunnlar delas in i tunnelkategorierna A, B, C, D och E. En vägtunnel tillhör tunnelkategori A om något annat inte följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 10 kap. 1 § tredje stycket.

Vägtunnlar delas in i tunnelkategorierna A, B, C, D och E. En vägtunnel tillhör tunnelkategori A om något annat inte följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 10 kap. 1 § andra stycket 22.

I fråga om vägtunnlar som tillhör tunnelkategori B, C, D eller E gäller de förbud för respektive tunnelkategori som anges i 83 b–83 e §§ mot färd med fordon med sådan last som omfattas av krav på märkning enligt före-

³ Senaste lydelse 2025:881.

⁴ Senaste lydelse 2021:1220.

skrifter som meddelats med stöd av lagen (2006:263) om transport av farligt gods.

Föreslagen lydelse

4 kap. Bestämmelser för trafik med motordrivna fordon

Passagerare

1 § Vid färd i en bil får inte fler passagerare tas med än det antal passagerare som bilen är registrerad för. Passagerare ska färdas på en plats som är avsedd för passagerare.

2 § Vid färd på väg i en traktor som utgörs av en ombyggd bil ska passagerare färdas på en plats som är avsedd för passagerare. Det får endast sitta en passagerare per plats.

3 § Vid färd på en motorcykel får passagerare tas med endast om motorcykeln är inrättad för det. På motorcykeln får högst en passagerare tas med. I en sidvagn som är kopplad till motorcykeln får inte fler passagerare tas med än vagnen är avsedd för. Passagerare ska sitta på en plats som är avsedd för passagerare.

Passagerare får tas med endast om föraren fyllt 18 år. Vid övningskörning med motorcykel tillämpas dock bestämmelserna i 4 kap. 2 och 3 §§ körkortslagen (1998:488) om förarens ålder.

4 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om undantag från 1–3 §§.

Personbefordran i släpvagn eller släpsläde

5 § Vid färd på väg får följande fordon inte användas för personbefordran:

1. en släpvagn kopplad till en motorcykel eller en moped klass I, och
2. en släpsläde kopplad till ett motorfordon, en traktor eller ett motorredskap.

Bilbälten och andra skyddsanordningar

6 § Vid färd på väg i en personbil, en lastbil, en traktor som utgörs av en ombyggd bil, en tre- eller fyrhjulig motorcykel med karosseri eller en tre- eller fyrhjulig moped med karosseri gäller i fråga om användning av bilbälten och andra skyddsanordningar att

1. alla som färdas i ett fordon som är utrustat med bilbälten ska använda en plats som är försedd med bilbälte, om en sådan plats är tillgänglig, och använda bältet,

2. barn som är kortare än 135 centimeter ska använda bilbarnstol, bälteskudde eller annan särskild skyddsanordning för barn i stället för eller tillsammans med bilbältet,

3. barn som är tre år eller äldre och kortare än 135 centimeter inte får färdas i ett fordon där det inte finns möjlighet att använda en särskild skyddsanordning för barn, och

4. barn som är yngre än tre år inte får färdas i ett fordon där det inte finns möjlighet att använda en särskild skyddsanordning för barn.

Första stycket 3 gäller inte vid tillfälliga transporter under korta sträckor. Barnet ska då i stället använda bilbältet när det är möjligt och får inte färdas i framsätet i en personbil eller i en lätt lastbil.

Första stycket 4 gäller inte vid tillfällig färd i taxi under korta sträckor. Barnet får dock inte färdas i framsätet.

7 § Vid färd i en buss som är utrustad med bilbälten ska alla personer som är äldre än tre år använda en plats som är försedd med bilbälte, om en sådan plats är tillgänglig, och använda bältet. Vid lokala transporter i tätbebyggda områden får dock passagerare använda en annan plats än en plats som är försedd med bilbälte.

Passagerare i en buss ska informeras om skyldigheten att använda bilbälte på det sätt som Transportstyrelsen föreskriver.

8 § Den som vid färd i en bil sitter i en rullstol ska ha rullstolen placerad på rullstolsplats och använda bilbälte om platsen är försedd med bilbälte. Rullstolen ska vara fastsatt med eller stödjäs av en anordning som är avsedd för det i fordonet.

9 § Föraren, annan ombordpersonal, en ledsagare och en ledare för en grupp ska vidta lämpliga åtgärder så att passagerare som är under femton år använder bilbälte eller annan särskild skyddsanordning och hjälpa passagerare att placera rullstol i enlighet med 8 §.

10 § Trots 6 §, 7 § första stycket och 8 § behöver bilbältet eller den särskilda skyddsanordningen inte användas

1. när fordonet inte är i rörelse,
2. vid backning, eller
3. vid färd inom parkeringsplats, parkeringshus, bensinstations- eller verkstadsområde eller liknande områden.

11 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om

1. hur bilbälte och andra skyddsanordningar enligt 6–9 §§ ska användas, och
2. ytterligare undantag från kravet att använda bilbälte och annan särskild skyddsanordning.

Skyddshjälm

12 § Skyddshjälm ska användas av den som färdas med

1. motorcykel,
2. moped,
3. traktor b utan karosseri, eller
4. terrängskoter utan karosseri.

13 § Trots 12 § behöver skyddshjälm inte användas

1. av passagerare som inte fyllt sju år och som använder annat lämpligt huvudskydd,
2. när fordonet inte är i rörelse,
3. vid färd inom parkeringsplats, parkeringshus, bensinstations- eller verkstadsområde eller liknande område,

4. på en moped som framförs med avstängd motor,
5. i en tre- eller fyrehjulig motorcykel med karosseri eller i en tre- eller fyrehjulig moped med karosseri, om bilbälte används, eller
6. vid färd med en moped klass II som är konstruerad för att drivas med en tramp- och vevanordning och där motorn inte ger något krafttillskott vid hastigheter över 25 kilometer i timmen.

14 § Föraren ska se till att passagerare som är under femton år använder skyddshjälm eller annat huvudskydd i enlighet med 12 och 13 §§.

- 15 §** Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om
1. hur skyddshjälm enligt 12 § ska användas, och
 2. ytterligare undantag från kravet att använda skyddshjälm.

Användning av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning

16 § Vid färd på väg med ett motordrivet fordon får föraren ägna sig åt aktiviteter som användning av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning endast om det inte inverkar menligt på förandet av fordonet.

Föraren får inte använda utrustningen på ett sådant sätt att han eller hon håller den i handen.

Buller och avgaser

17 § Föraren av ett motordrivet fordon ska behandla fordonet så att det inte bullrar onödigt mycket och i möjligaste mån se till att fordonet inte släpper ut avgaser i sådan mängd att de orsakar olägenheter.

Onödig och störande körning

18 § Med ett motordrivet fordon får onödig och störande körning inte äga rum vid bostadsbebyggelse. Föraren av ett sådant fordon ska i övrigt anpassa färdväg, hastighet och färd sätt så att andra inte störs i onödan.

Hjul, band och medar som kan skada körbanan

19 § Ett motordrivet fordon och fordon som har kopplats till ett sådant fordon får inte föras på andra vägar än enskilda om fordonets hjul, band eller medar är sådana att de kan medföra nämnvärd skada på körbanan.

Vinterdäck eller annan likvärdig utrustning

20 § Vid färd på väg under perioden den 1 december–31 mars ska följande fordon vara försedda med vinterdäck eller likvärdig utrustning när vinterväglag råder:

1. personbil klass I,
2. personbil klass II,
3. traktor som utgörs av en ombyggd bil,
4. lätt lastbil,
5. lätt buss, och
6. släpvagn som dras av ett fordon som avses i 1–5.

21 § Vid färd på väg under perioden den 10 november–10 april ska följande fordon vara försedda med vinterdäck eller likvärdig utrustning:

1. tung lastbil,
2. tung buss, och
3. släpvagn som dras av ett fordon som avses i 1 eller 2.

22 § Ett fordon får brukas trots 20 och 21 §§, om

1. det kan ske utan fara för trafiksäkerheten
 - a) för provkörning eller bogsering av fordonet i samband med reparation eller liknande ändamål, eller
 - b) för färd kortaste lämpliga väg till och från närmaste besiktningsorgan enligt fordonslagen (2002:574) för besiktning, eller
2. fordonet enligt vägtrafikregistret är av en årsmodell som är trettio år eller äldre.

23 § Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om att fordon trots 20 och 21 §§ får brukas om det kan ske utan att trafiksäkerheten sätts i fara.

24 § För en tung lastbil med två axlar, varav en är drivande, till vilken det kopplats ett eller flera släpfordon, gäller vid färd på väg den 10 november–10 april att

1. minst 25 procent av fordonstågets sammanlagda bruttovikt ska belasta den drivande axeln, eller
2. den sammanlagda bruttovikten av de tillkopplade släpfordonen inte ska överskrida lastbilens bruttovikt med mer än 1,5 gånger.

Fordons vikt och tillkoppling av fordon

25 § Ett motordrivet fordon får inte dra fler än

1. ett fordon som inte är inrättat för koppling till dragfordonet, eller
2. två fordon som är inrättade för koppling till dragfordonet.

Den sammanlagda bruttovikten av de fordon som dras får vid färd på väg inte överstiga dragfordonets bruttovikt och vid färd i terräng inte överstiga två gånger dragfordonets bruttovikt.

26 § Trots 25 § får en bil, en traktor, ett motorredskap eller ett terrängmotorfordon dra ett eller flera fordon, om alla fordon som dras är inrättade för koppling till dragfordonet och

1. kan bromsas effektivt, eller
2. den sammanlagda bruttovikten av tillkopplade fordon som saknar effektiva bromsar inte överstiger dragfordonets bruttovikt eller vid färd i terräng två gånger dragfordonets bruttovikt.

27 § Om en viss maximal släpvningsvikt gäller för ett motordrivet fordon, får den sammanlagda vikten av dragna släpvningsfordon inte överstiga denna.

28 § Vid färd får totalvikten för ett motordrivet fordon och totalvikten för ett tillkopplat fordon inte överskridas.

29 § Fordon som dras av ett annat fordon ska vara kopplade på ett sätt som är tillfredsställande från trafiksäkerhetssynpunkt.

Vid färd på väg ska kopplingsanordningen vara tydligt utmärkt, om det dragna fordonet inte är inrättat för koppling till dragfordonet och avståndet mellan fordonen överstiger 2,0 meter.

Fordonsbredd och utskjutande last

30 § Ett motordrivet fordon eller ett fordon som är kopplat till ett motordrivet fordon får föras endast på enskild väg, om fordonet lastas så att

1. lasten på någondera sidan skjuter ut mer än 20 centimeter utanför fordonet, eller

2. fordonets bredd, lasten inräknad, överstiger 260 centimeter eller, för en buss, 255 centimeter.

31 § Trots 30 § får följande fordon föras på väg som inte är enskild:

1. lätt motorcykel vars bredd med last inte överstiger 120 centimeter,

2. redskap som används i jordbruksarbete, även om bredden överstiger 260 centimeter,

3. fordon som är lastat med opackat hö eller liknande, även om lasten på någon sida skjuter ut mer än 20 centimeter utanför fordonet,

4. traktor med påmonterat redskap eller utrustning, även om fordonet är bredare än 260 centimeter, redskap eller utrustning inräknad, och

5. motorredskap vid kortare färd till eller från en arbetsplats eller för liknande ändamål, även om fordonet är bredare än 260 centimeter, redskap eller utrustning inräknad.

32 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att fordon eller fordonståg som transporterar odelbar last får föras på väg som inte är enskild trots att den bredd som anges i 30 § överskrids. När sådana föreskrifter gäller, får lasten skjuta ut mer än 20 centimeter utanför fordonet.

I föreskrifterna får Transportstyrelsen tillåta att en färd som sker med stor försiktighet får avvika från följande bestämmelser, om det behövs av framkomlighetsskäl:

– 3 kap. 7 § första och andra styckena, 9 § första och tredje styckena, 11 § och 12 § första stycket 3, och

– 9 kap. 1 § första stycket 1 och 2 och 2 §.

Föreskrifterna ska vara förenade med sådana villkor när det gäller förandet och fordonets konstruktion och utrustning att trafiksäkerheten inte äventyras. Föreskrifterna får begränsas till en viss väg eller ett visst vägnät.

Att dra eller skjuta en motorcykel eller att dras eller skjutas av en motorcykel

33 § Föraren av en tvåhjulig motorcykel får vid färd på väg inte låta motorcykeln dras eller skjutas av ett annat fordon eller spårvagn. Föraren får inte heller dra eller framför sig skjuta någon annan vägtrafikant eller föra något annat fordon vid sidan än en tillkopplad sidvagn.

Släpvagn till en motorcykel eller moped

34 § Vid färd på väg får en tvåhjulig motorcykel eller en tvåhjulig moped klass I inte ha en tillkopplad släpvagn vars

1. bredd överstiger 125 centimeter, eller

2. vikt överstiger hälften av det dragande fordonets tjänstevikt minskad med vikten av bränsle och verktyg som hör till det fordonet.

35 § Vid färd på väg får en tre- eller fyrhjulig motorcykel eller en tre- eller fyrhjulig moped inte ha en tillkopplad släpvagn vars

1. bredd överstiger det dragande fordonets bredd eller överstiger 200 centimeter, eller

2. vikt som överstiger hälften av det dragande fordonets tjänstevikt minskad med vikten av bränsle och verktyg som hör till det fordonet.

Långa fordon och fordonståg

36 § Ett motordrivet fordon eller fordonståg som, med lasten inräknad, är längre än 24,0 meter får inte föras på andra vägar än enskilda vägar. Detta gäller dock inte buss med eller utan ett tillkopplat fordon.

Trots första stycket får längden av ett fordonståg, lasten inräknad, uppgå till 25,25 meter, om

1. varje ingående fordon är utrustat med sådana låsningsfria bromsar och kopplingsanordningar som Transportstyrelsen föreskriver,

2. varje ingående motordrivet fordon har en största längd av 12,0 meter.

3. varje ingående släpkärra har en största längd av 12,0 meter,

4. avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten på en påhängsvagn inte överstiger 12,0 meter,

5. avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och bakkanten på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra inte överstiger 12,0 meter,

6. det horisontella avståndet mellan kopplingstappen och varje punkt på framkanten av en påhängsvagn inte överstiger 2,04 meter,

7. det horisontella avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och varje punkt på framkanten på lastutrymmet på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra inte överstiger 2,04 meter,

8. fordonstågets sammanlagda lastlängd bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, inte överstiger 21,86 meter,

9. avståndet, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, från den längst fram belägna yttre punkten på lastutrymmet bakom förarhytten till den längst bak belägna yttre punkten på fordonståget inte överstiger 22,9 meter,

10. fordonsbredden, utom för påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,55 meter,

11. bredden på påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,60 meter,

12. varje ingående motordrivet fordon som är i rörelse kan vända inom en cirkelring som har en yttre radie på 12,5 meter och en inre radie på 5,3 meter, och

13. fordonståget uppfyller de vändningskrav som Transportstyrelsen föreskriver.

Bestämmelserna om längd och avstånd i andra stycket 2–6 ska omfatta även avtagbara påbyggnader och standardiserade godsbehållare såsom containrar.

37 § En buss med eller utan ett tillkopplat fordon får föras på andra vägar än enskilda vägar endast om fordonet eller fordonståget uppfyller de vändningskrav som anges i föreskrifter meddelade av Transportstyrelsen och den sammanlagda längden, lasten inräknad, inte överstiger i fråga om

1. buss med två axlar: 13,5 meter,
2. buss med fler än två axlar: 15,0 meter,
3. ledbuss med en ledad sektion: 18,75 meter,
4. ledbuss med fler än en ledad sektion: 25,25 meter,
5. buss med en släpvagn för personbefordran: 24,0 meter, och
6. buss med en annan släpvagn än för personbefordran: 18,75 meter.

38 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att fordon eller fordonståg får föras trots att de längder som anges i 36 § första stycket första meningen och i 37 § överskrids.

I föreskrifterna får Transportstyrelsen tillåta att en färd som sker med stor försiktighet får avvika från följande bestämmelser, om det behövs av framkomlighetsskäl:

- 3 kap. 7 § första och andra styckena, 9 § första och tredje styckena, 11 § och 12 § första stycket 3, och
- 9 kap. 1 § första stycket 1 och 2 och 2 §.

Föreskrifterna ska vara förenade med sådana villkor när det gäller förandet och fordonets konstruktion och utrustning att trafiksäkerheten inte äventyras. Föreskrifterna får begränsas till en viss väg eller ett visst vägnät.

39 § Trafikverket eller, om kommunen är väghållare, kommunen får meddela föreskrifter om att ett fordonståg, trots 36 §, får föras på en viss väg, del av väg eller vägsträcka när fordonstågets längd uppgår till högst 34,5 meter, lasten inräknad, och fordonståget uppfyller följande villkor:

1. varje ingående motordrivet fordon har en största längd av 12,0 meter,
2. varje ingående släpkärra har en största längd av 12,0 meter,
3. avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten på lastutrymmet, containern eller växelflaket på en påhängsvagn överstiger inte 12,0 meter,
4. avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och bakkanten på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra överstiger inte 12,0 meter,
5. det horisontella avståndet mellan kopplingstappen och varje punkt på framkanten av en påhängsvagn överstiger inte 2,04 meter,
6. det horisontella avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och varje punkt på framkanten på lastutrymmet på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra överstiger inte 2,04 meter,
7. fordonstågets sammanlagda lastlängd bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonstågets längsgående axel, överstiger inte 29,25 meter.
8. fordonsbredden, utom för påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,55 meter,
9. bredden på påbyggnad för temperaturkontrollerade fordon, eller temperaturkontrollerade containrar eller växelflak, är högst 2,60 meter, och
10. fordonståget och varje ingående fordon uppfyller de krav på konstruktion och utrustning som Transportstyrelsen föreskriver.

40 § Ett fordon eller fordonståg med en förarhytt som ger bättre aerodynamisk prestanda, energieffektivitet och säkerhetsprestanda får, trots längdbegränsningarna i 36 §, föras på andra vägar än enskilda vägar. Ett fordonståg som hade haft en största längd av 24,0 meter om det hade varit försett med en förarhytt som inte är aerodynamisk, ska dock uppfylla följande villkor:

1. lastlängden bakom förarhytten, mätt parallellt med fordonets eller fordonstågets längsgående axel, får inte överstiga 20,61 meter,

2. avståndet, mätt parallellt med fordonets eller fordonstågets längsgående axel, från den längst fram belägna yttre punkten på lastutrymmet bakom förarhytten till den längst bak belägna yttre punkten på fordonet eller fordonståget, får inte överstiga 21,65 meter,

3. varje ingående motordrivet fordon som är i rörelse ska kunna vända inom en cirkelring som har en yttre radie på 12,5 meter och en inre radie på 5,3 meter, och

4. fordonståget ska kunna vända inom en cirkelring som har en yttre radie på 12,5 meter och en inre radie på 2,0 meter och ingen del av fordonståget eller lasten får vid vändningen svepa utanför respektive innanför cirkelarna.

Ett fordonståg anses uppfylla kraven i första stycket 4, om avståndet från fordonstågets främsta punkt till dess bakersta icke-styrande axel är högst 22,5 meter.

41 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från de villkor som anges i 40 §.

Att mäta fordonsbredd och fordons och fordonstågs längd

42 § Ett fordons bredd mäts över de delar av fordonet eller lasten som skjuter ut längst.

43 § Ett fordons eller fordonstågs längd mäts över de delar av fordonet, fordonståget eller lasten som skjuter ut längst.

44 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta att viss utrustning inte ska räknas in i fordonsbredden eller fordonslängden.

Villkor för färd på väg med hänsyn till vägens bärighetsklass

45 § Vägar som inte är enskilda delas in i fyra bärighetsklasser: bärighetsklass 1, bärighetsklass 2, bärighetsklass 3 och bärighetsklass 4.

Om inte annat har föreskrivits tillhör en allmän väg och övriga vägar som inte är enskilda bärighetsklass 2.

Trafikverket eller, om kommunen är väghållare, kommunen får meddela föreskrifter om att en allmän väg eller del av en sådan väg ska tillhöra bärighetsklass 2, 3 eller 4. Kommunen får meddela föreskrifter om att någon annan väg som inte är enskild eller en del av en sådan väg ska tillhöra bärighetsklass 1, 3 eller 4.

46 § På vägar som inte är enskilda får motordrivna fordon eller tillkopplade fordon föras endast om de värden för axeltryck, boggitryck, trippel-

axeltryck, bruttovikt och avstånd mellan axlar som anges i *bilagan* uppfylls.

47 § Trafikverket får meddela föreskrifter om att förändret av fordon eller fordonståg på en väg med bärighetsklass 4 ska vara förenade med villkor.

48 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om ytterligare villkor för förändret på en väg med bärighetsklass 4 än de villkor som anges i *bilagan*. Sådana villkor ska avse fordonet eller fordonstågets konstruktion och utrustning och vara motiverade av hänsyn till trafiksäkerheten eller framkomligheten.

49 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att fordon eller fordonståg får föras trots de värden som anges i *bilagan*. Föreskrifterna ska vara förenade med sådana villkor i fråga om förändret och fordonets konstruktion och utrustning att trafiksäkerheten inte äventyras. Föreskrifterna får begränsas till en viss väg eller ett visst vägnät.

Tillstånd för att pröva ny teknik eller nya konstruktioner

50 § Transportstyrelsen får genom beslut i enskilda fall tillåta att fordon eller fordonståg under en provperiod får föras på en väg som inte är enskild trots 36, 37 och 46 §§, om det behövs för att pröva ny teknik eller nya konstruktioner.

Ett tillstånd ska vara förenat med sådana villkor i fråga om förändret och fordonens eller fordonstågens konstruktion och utrustning att det inte uppstår fara för trafiksäkerheten, skada på vägen eller annan väsentlig olägenhet. Tillståndet ska begränsas till en viss väg eller ett visst vägnät och får även i övrigt förenas med villkor.

Tillståndet får återkallas om förutsättningarna för det inte längre finns eller om det finns någon annan särskild anledning att återkalla det.

Hastighet

51 § Bestämmelser om hastighetsbegränsningar för vissa fordon och fordonskombinationer finns i 52–67 §§. Om en lägre hastighet är föreskriven för en väg än den hastighet som är tillåten enligt 52–66 §§ eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av 67 §, ska den lägre hastigheten gälla.

Hastighet – tunga bussar, tunga lastbilar, ledbussar, tunga terrängvagnar, motorredskap, traktorer och mopeder

52 § På väg får fordon inte föras med högre hastighet än som anges i det följande:

1. tung buss: 100 kilometer i timmen när alla som färdas i bussen och som är äldre än tre år har tillgång till en plats försedd med bilbälte,
2. tung buss: 90 kilometer i timmen i andra fall än som avses i 1,
3. tung lastbil: 90 kilometer i timmen på motorväg eller motortrafikled,
4. tung lastbil: 80 kilometer i timmen i andra fall än som avses i 3,
5. ledbuss med fler än en ledad sektion: 60 kilometer i timmen,
6. tung terrängvagn: 50 kilometer i timmen,
7. motorredskap klass I: 50 kilometer i timmen,

8. traktor b: 50 kilometer i timmen,
9. moped klass I: 45 kilometer i timmen, och
10. traktor som utgörs av en ombyggd bil: 30 kilometer i timmen.

Hastighet – fordon med en tillkopplad släpkärra eller släpvagn

53 § En personbil klass I med en tillkopplad släpkärra får på motorväg och motortrafikled föras i högst 100 kilometer i timmen när

1. bilens totalvikt är högst 3 500 kilogram,
2. bilen är utrustad med låsningsfria bromsar,
3. släpkärrans totalvikt inte överskrider 0,8 gånger bilens tjänstevikt,
4. släpkärran är tillverkad eller anpassad för att dras med en hastighet upp till 100 kilometer i timmen, och
5. fordonståget är godkänt vid sådan lämplighetsbesiktning som föreskrivits för att få föras med hastigheten 100 kilometer i timmen.

54 § Ett motorfordon med en tillkopplad släpvagn får, trots 52 §, föras på väg i högst 80 kilometer i timmen när

1. högre hastighet inte är tillåten med stöd av 53 §,
2. släpvagnen är försedd med effektiva bromsar som kan manövreras från motorfordonets färdbroms,
3. släpvagnen har oledad dragstång och en totalvikt som inte överstiger 3,5 ton och är försedd med påskjutsbroms,
4. släpvagnen har en totalvikt eller, när släpvagnen inte är lastad, en tjänstevikt som inte överstiger motorfordonets halva tjänstevikt, dock högst 750 kilogram, eller
5. släpvagnen är kopplad till en motorcykel.

55 § En buss med en tillkopplad släpvagn avsedd för personbefordran får, trots 52 och 54 §§, föras på väg i högst 60 kilometer i timmen.

56 § Om ett motorfordon och en tillkopplad släpvagn är förbundna genom en gemensam last, får fordonståget, trots 52–55 §§, föras på väg i högst 50 kilometer i timmen när

1. släpvagnen är försedd med effektiva bromsar som kan manövreras från motorfordonets färdbroms, och
2. fordonen är särskilt tillverkade eller anpassade för sådan gemensam last och godkända vid sådan lämplighetsbesiktning som föreskrivits för fordonståget.

57 § Om ett motorredskap klass I eller en tung terrängvagn har en tillkopplad släpvagn, får fordonståget, trots 52 §, föras på väg i högst 50 kilometer i timmen när släpvagnen är försedd med effektiva bromsar som kan manövreras från dragfordonets färdbroms.

58 § Om ett motorfordon, ett motorredskap klass I eller en tung terrängvagn har en tillkopplad släpvagn får fordonståget, trots 52 §, föras på väg i högst 40 kilometer i timmen när

1. högre hastighet inte är tillåten med stöd av 53–57 §§, och
2. släpvagnen har en bruttovikt som inte överstiger dragfordonets bruttovikt.

Hastighet – fordon med två tillkopplade släpvagnar

59 § En bil med två men inte fler tillkopplade släpvagnar får, trots 52 § 1–4 och 53–58 §§, föras på väg i högst 80 kilometer i timmen när släpvagnarna är en dolly med tillkopplad påhängsvagn och

1. släpvagnarna är utrustade med låsningsfria bromsar och dollyns vändskiva är vridbart lagrad kring en vertikal axel genom kopplingspunkten, eller

2. släpvagnarna har registrerats och tagits i bruk före den 1 januari 1999 och är försedda med effektiva bromsar som kan manövreras från bilens färdbroms och fordonståget är högst 24,0 meter långt.

60 § Om ett motorfordon, ett motorredskap klass I eller en tung terrängvagn har två men inte fler tillkopplade släpvagnar, får fordonståget, trots 52–58 §§, föras på väg i högst 40 kilometer i timmen när

1. högre hastighet inte är tillåten med stöd av 59 §, och

2. släpvagnarna är försedda med effektiva bromsar som kan manövreras från dragfordonets färdbroms.

Trots första stycket får en bil som ingår i ett fordonståg föras i högst 80 kilometer i timmen på enskild väg som är motorväg, om fordonståget uppfyller villkoren i 39 § 1–9 och kraven på konstruktion och utrustning i föreskrifter som avses i 39 § 10.

Hastighet – fordon som drar ett fordon som har minst fyra hjul och vars ena ände är upplyft

61 § En bil som drar ett annat fordon som har minst fyra hjul och vars ena ände är upplyft får, trots 52 § 1–4 och 53, 54 och 59 §§, föras på väg i högst 80 kilometer i timmen när

1. det dragna fordonets ena ände är upplyft genom en fast upphängningsanordning på dragfordonet så att minst ett av det dragna fordonets övriga hjulpar rullar på vägen,

2. dragfordonet är särskilt tillverkat eller anpassat för bärgning och bogsering av skadade fordon, och

3. fordonstågets vikt inte överskrider dragfordonets totalvikt.

62 § Om en bil, ett motorredskap klass I eller en tung terrängvagn drar ett annat fordon som har minst fyra hjul och vars ena ände är upplyft, får fordonståget, trots 52 § 1–4 och 53–61 §§, föras på väg i högst 40 kilometer i timmen när

1. det dragna fordonets ena ände är upplyft

a) genom en fast upphängningsanordning på dragfordonet eller genom en särskild bogseringsanordning så att minst ett av det dragna fordonets övriga hjulpar rullar på vägen, eller

b) när dragfordonet är en bil, genom en fast upphängningsanordning på dragfordonet och det dragna fordonets övriga hjulpar är upplyft på en särskild bärgningsanordning på minst fyra hjul, och

2. dragfordonet är särskilt tillverkat eller anpassat för bärgning och bogsering av skadade fordon.

Hastighet – fordonståg som inte omfattas av 53–62 §§

63 § Om ett motorfordon, ett motorredskap klass I eller en tung terrängvagn har ett eller flera tillkopplade fordon, får fordonståget, trots 52 §, föras på väg i högst 30 kilometer i timmen när högre hastighet inte är tillåten med stöd av 53–62 §§.

Trots första stycket får en bil som ingår i ett fordonståg föras i högst 80 kilometer i timmen på enskild väg som är motorväg, om fordonståget uppfyller villkoren i 39 § 1–9 och kraven på konstruktion och utrustning i föreskrifter som avses i 39 § 10.

Hastighet – fordonståg som omfattas av särskilda föreskrifter om förande på viss väg, del av väg eller vägsträcka

64 § En bil som ingår i ett fordonståg som avses i 39 § får, trots 53–62 §§, föras i högst 80 kilometer i timmen på sådan väg, del av väg eller vägsträcka som anges i föreskrifter som meddelats med stöd av 39 §.

65 § Trots 60 och 63 §§ får en bil som ingår i ett sådant fordonståg som avses i 39 § föras i högst 80 kilometer i timmen på enskild väg som är motorväg, om villkoren i 39 § 1–9 och kraven på konstruktion och utrustning i föreskrifter som avses i 39 § 10 är uppfyllda.

Hastighet – fordon med band eller med hjulringar av hårt material

66 § Fordon med band får föras på väg i högst 20 kilometer i timmen.

67 § Fordon med hjulringar av järn eller annat hårt material får föras på väg i högst 10 kilometer i timmen.

Ytterligare föreskrifter om hastighet

68 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om att

1. en bil med två släpvagnar även i andra fall än som anges i 59 § får föras med högre hastighet än 40 kilometer i timmen, och
2. ett motorredskap klass I och en traktor b får föras med högre hastighet än 50 kilometer i timmen.

Miljözoner

69 § Följande miljözoner får finnas:

1. miljözon klass 1 – omfattas av bestämmelser för tunga bussar och tunga lastbilar,
2. miljözon klass 2 – omfattas av bestämmelser för lätta bussar, lätta lastbilar och personbilar, och
3. miljözon klass 3 – omfattas av bestämmelser för fordon som anges i 1 och 2.

70 § I miljözon klass 1 får tunga bussar och tunga lastbilar föras endast om den första registreringen, oavsett första registreringsland, skett under de senaste sex åren, innevarande år räknat.

71 § I miljözon klass 2 får lätta bussar, lätta lastbilar och personbilar föras.

Fordon som har gnisttänd förbränningsmotor får föras i miljözon klass 2 endast om fordonet vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de gränsvärden för utsläpp som anges i tabell 1 och 2 i bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 av den 20 juni 2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon, i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 459/2012.

Fordon som har kompressionständer motor får föras i miljözon klass 2 endast om fordonet vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de gränsvärden för utsläpp som anges i tabell 2 i bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007, i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 459/2012.

72 § I miljözon klass 3 får tunga bussar och tunga lastbilar föras endast om fordonet är något av följande fordon enligt kommissionens förordning (EU) 2017/1151 av den 1 juni 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/46/EG, kommissionens förordningar (EG) nr 692/2008 och (EU) nr 1230/2012 och om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 692/2008, i den ursprungliga lydelsen:

1. ett fordon med endast eldrift (elfordon),
2. ett bränslecellsfordon (vätgasfordon),
3. ett gasdrivet en- eller tvåbränslefordon (gasfordon) och fordonets motor vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de gränsvärden för utsläpp som anges i bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 av den 18 juni 2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon samt om ändring av förordning (EG) nr 715/2007 och direktiv 2007/46/EG och om upphävande av direktiven 80/1269/EEG, 2005/55/EG och 2005/78/EG, i lydelsen enligt kommissionens förordning 133/2014, eller
4. ett hybridelfordon som drivs med elektrisk energi från extern laddning (laddhybrid) och fordonets motor vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de gränsvärden för utsläpp som anges i bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009, i lydelsen enligt kommissionens förordning 133/2014.

73 § I miljözon klass 3 får lätta bussar, lätta lastbilar och personbilar föras endast om fordonet är något av följande fordon enligt kommissionens förordning (EU) 2017/1151 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6), i den ursprungliga lydelsen:

1. ett fordon med endast eldrift (elfordon),
2. ett bränslecellsfordon (vätgasfordon), eller

3. ett gasdrivet en- eller tvåbränslefordon (gasfordon) och fordonets motor vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de gränsvärden för utsläpp som anges i tabell 2 i bilaga 1 till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 (Euro 5 och Euro 6), i lydelsen enligt kommissionens förordning (EU) nr 459/2012.

74 § Trots 70 § får ett fordon föras i miljözon klass 1

1. under en period av åtta år räknat från första registreringen, registreringsåret oräknat, om fordonets motor vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de emissionskrav som anges i rad A, (Euro 3), rad B.1, (Euro 4), rad B.2, (Euro 5) eller rad C, (EEV) i tabellerna i punkt 6.2.1 i bilaga I i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/55/EG av den 28 september 2005 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från motorer med kompressionständning som används i fordon samt mot utsläpp av gasformiga föroreningar från motorer med gnistständning drivna med naturgas eller gasol vilka används i fordon, i lydelsen enligt kommissionens direktiv 2008/74/EG,

2. om fordonets motor vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande uppfyllde minst de emissionskrav som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning 595/2009 av den 18 juni 2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6), i lydelsen enligt kommissionens förordning 133/2014,

3. om fordonets motor har anpassats för att uppfylla de emissionskrav som anges i 2, eller

4. om fordonet är en EG-mobilkran.

75 § Vid färd i miljözon klass 1 med en tung buss eller tung lastbil som har registrerats för mer än sex år sedan, innevarande år oräknat, ska handlingar medföras som visar vilka emissionskrav som fordonets motor uppfyllde vid tidpunkten för typgodkännande, registrering, ibruktagande eller när motorn anpassats enligt det som anges i 74 § 3. Detta gäller dock inte om uppgiften framgår av vägtrafikregistret eller om fordonet omfattas av undantag enligt 11 kap. 4 § eller med stöd av 13 kap. 3 b § 19.

76 § Vid färd i miljözon klass 2 eller 3 ska handlingar medföras som visar vilka emissionskrav som fordonets motor uppfyllde vid tidpunkten för typgodkännande, registrering eller ibruktagande. Detta gäller dock inte om uppgiften framgår av vägtrafikregistret eller om fordonet omfattas av undantag enligt 11 kap. 4 § eller 13 kap. 3 b § 19.

Skyldighet att stanna på tecken av kontrollant

77 § Föraren av ett motordrivet fordon ska stanna på tecken av den person som en myndighet har förordnat att kontrollera fordon eller förare.

10 kap.1 §⁵

Särskilda trafikregler får, utom i de fall som avses i 10 och 14 §§, meddelas genom lokala trafikföreskrifter för en viss väg eller vägsträcka eller för *samtliga* vägar inom ett visst område eller för ett område eller en färdled i terräng. Särskilda trafikregler om stannande eller parkering får även meddelas genom lokala trafikföreskrifter för *samtliga* vägar som inte är enskilda inom ett visst område.

De särskilda trafikreglerna får gälla *följande*:

1. Att en viss väg eller vägsträcka ska vara huvudled, motorväg eller *motortrafikled*.

2. Att en viss väg eller vägsträcka eller *samtliga* vägar inom ett område ska vara gångata, gångfartsområde eller *cykelgata*.

3. Att ett visst område ska vara tätbebyggt område eller att ett särskilt miljökänsligt område inom tätbebyggt område ska vara *miljözon*.

4. Att en viss plats ska vara cirkulationsplats eller *cykelöverfart*.

5. Att ett visst körfält eller en viss körbana ska vara körfält eller körbana för fordon i linjetrafik *m.fl.*

6. Att en viss plats på sträcka där förbud att stanna eller parkera råder enligt 3 kap. 53 § första stycket 2 ska vara *buss hållplats*.

7. Att en viss plats ska vara ändamålsplats och ändamålet för uppställning på platsen eller att en viss plats ska vara *laddplats*.

8. *Avvikelser* från bestämmelserna om gångata enligt 8 kap. 1 § andra stycket och bestämmelserna om körfält för fordon i linjetrafik *m.fl.* enligt 8 kap. 2 §.

Särskilda trafikregler får, utom i de fall som avses i 10 och 14 §§, meddelas genom lokala trafikföreskrifter för en viss väg eller vägsträcka eller för *alla* vägar inom ett visst område eller för ett område eller en färdled i terräng. Särskilda trafikregler om stannande eller parkering får även meddelas genom lokala trafikföreskrifter för *alla* vägar som inte är enskilda inom ett visst område.

De särskilda trafikreglerna får gälla

1. att en viss väg eller vägsträcka ska vara huvudled, motorväg eller *motortrafikled*,

2. att en viss väg eller vägsträcka eller *alla* vägar inom ett område ska vara gångata, gångfartsområde eller *cykelgata*,

3. att ett visst område ska vara tätbebyggt område eller att ett särskilt miljökänsligt område inom tätbebyggt område ska vara *miljözon*,

4. att en viss plats ska vara cirkulationsplats eller *cykelöverfart*,

5. att ett visst körfält eller en viss körbana ska vara körfält eller körbana för fordon i linjetrafik *m.fl.*,

6. att en viss plats på sträcka där förbud att stanna eller parkera råder enligt 3 kap. 53 § första stycket 2 ska vara *buss hållplats*,

7. att en viss plats ska vara ändamålsplats och ändamålet för uppställning på platsen eller att en viss plats ska vara *laddplats*,

8. *avvikelser* från bestämmelserna om gångata enligt 8 kap. 1 § andra stycket och bestämmelserna om körfält för fordon i linjetrafik *m.fl.* enligt 8 kap. 2 §,

9. *Förbud* mot trafik med *fordon*.

10. *Förbud* eller påbud att svänga eller köra i viss *riktning*.

11. *Förbud* mot *omkörning*.

12. *Väjningsplikt* eller stopplikt med avvikelser från bestämmelserna i 3 kap. 18 eller 21 § eller i stället för bestämmelserna i 3 kap. 23 § första stycket.

13. *Stopplikt* i korsning med järnväg eller *spårväg*.

14. *Avvikelser* från bestämmelserna om hastighet i 3 kap. 17 § första stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 § andra stycket, om det är motiverat av hänsyn till trafiksäkerheten, framkomligheten eller *miljön*.

15. *Begränsning* till lägre hastighet än som följer av 3 kap. 17 § tredje stycket, 4 kap. 20 § eller 9 kap. 1 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 § fjärde stycket eller 9 kap. 1 § tredje stycket, om det är motiverat av hänsyn till trafiksäkerheten, framkomligheten eller *miljön*.

16. *Tillåtelse* att stanna eller parkera fordon med avvikelse från *bestämmelserna* i 3 kap. 48 §, 49 a § första stycket, 52 §, 53 § första stycket 2–5, 9 och 10, 54 §, 55 § första stycket 3–5 eller 8 kap. 1 och 1 a §§ eller förbud mot att parkera eller mot att stanna och parkera *fordon*.

17. *Tidsbegränsning*, avgiftsplikt eller andra villkor för parkering.

18. *Undantag* från 3 kap. 77 § om belysning vid färd i *terräng*.

19. *Axeltryck*, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt på motordrivna fordon eller fordonståg med begränsning till lägre vikter än som följer av 4 kap. 2 §.

20. *Inskränkning* till mindre bredd eller längd på motordrivna fordon, fordonståg eller last än som tillåts i 4 kap. 15, 17 eller 17 a §.

9. *förbud* mot trafik med *fordon*,

10. *förbud* eller påbud att svänga eller köra i viss *riktning*,

11. *förbud* mot *omkörning*,

12. *väjningsplikt* eller stopplikt med avvikelser från bestämmelserna i 3 kap. 18 eller 21 § eller i stället för bestämmelserna i 3 kap. 23 § första stycket,

13. *stopplikt* i korsning med järnväg eller *spårväg*,

14. *avvikelser* från bestämmelserna om hastighet i 3 kap. 17 § första stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 § andra stycket, om det är motiverat av hänsyn till trafiksäkerheten, framkomligheten eller *miljön*,

15. *begränsning* till lägre hastighet än som följer av 3 kap. 17 § tredje stycket, 4 kap. 52–62 §§, 63 § första stycket, 64 och 68 §§ eller 9 kap. 1 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 § fjärde stycket eller 9 kap. 1 § tredje stycket, om det är motiverat av hänsyn till trafiksäkerheten, framkomligheten eller *miljön*,

16. *tillåtelse* att stanna eller parkera fordon med avvikelse från 3 kap. 48 §, 49 a § första stycket, 52 §, 53 § första stycket 2–5, 9 och 10, 54 §, 55 § första stycket 3–5 eller 8 kap. 1 och 1 a §§ eller förbud mot att parkera eller mot att stanna och parkera *fordon*,

17. *tidsbegränsning*, avgiftsplikt eller andra villkor för parkering,

18. *undantag* från 3 kap. 77 § om belysning vid färd i *terräng*,

19. *axeltryck*, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt på motordrivna fordon eller fordonståg med begränsning till lägre vikter än som följer av 4 kap. 46 §,

20. *inskränkning* till mindre bredd eller längd på motordrivna fordon, fordonståg eller last än som tillåts i 4 kap. 30, 36 eller 37 §,

21. *Trafik med terrängmotorfordon eller terrängsläp med avvikelser från bestämmelserna i 5 kap. 1, 4 eller 5 §.*

21. *trafik med terrängmotorfordon eller terrängsläp med avvikelser från 5 kap. 1, 4 eller 5 §,*

22. *att en vägtunnel ska tillhöra tunnelkategori B, C, D eller E enligt 3 kap. 83 a §,*

23. *transport av farligt gods,*

24. *tävlingar som länsstyrelsen har lämnat tillstånd till enligt 3 kap. 84 §, och*

22. *Andra särskilda trafikregler.*

25. *något som inte anges i 1–24 men som av särskilda skäl behöver regleras genom lokala trafikföreskrifter.*

Vidare får det genom lokala trafikföreskrifter meddelas särskilda trafikregler om att en vägtunnel ska tillhöra tunnelkategori B, C, D eller E, särskilda trafikregler för transport av farligt gods och för sådana tävlingar som länsstyrelsen har lämnat tillstånd till enligt 3 kap. 84 §.

2 §⁶

Föreskrifter enligt 1 § andra stycket 9–11, 14–18, 20 och 21 får avse

1. en viss trafikantgrupp,
2. ett visst eller vissa fordonsslag, eller
3. fordon med last av viss beskaffenhet.

Lokala trafikföreskrifter om parkering får innefatta särskilda bestämmelser för att underlätta för dem som bor i ett visst område att parkera inom detta område. Om det behövs av särskilda skäl får vissa parkeringsplatser i området reserveras för de boende genom sådana bestämmelser. Frågor om tillstånd att parkera enligt föreskrifterna prövas av kommunen.

Lokala trafikföreskrifter om parkering får innefatta särskilda bestämmelser om att högst tre parkeringsplatser får reserveras för varje utländsk beskickning i anslutning till beskickningens kansli eller residents. Detsamma gäller parkeringsplatser för konsulat som förestås av

en karriärkonsul samt sådana internationella organ som avses i 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Lokala trafikföreskrifter om förbud mot trafik med fordon som meddelas av en kommun för en viss väg, viss vägsträcka eller för samtliga vägar inom ett visst område får avse fordon med dubbdäck.

2 b §

Lokala trafikföreskrifter om förbud mot trafik med fordon som meddelas av en kommun för en viss väg, viss vägsträcka eller för alla vägar inom ett visst område får avse fordon med dubbdäck.

2 c §

Lokala trafikföreskrifter om parkering får innefatta särskilda bestämmelser för att underlätta för dem som bor i ett visst område att parkera inom detta område. Om det behövs av särskilda skäl får vissa parkeringsplatser i området reserveras för de boende genom sådana bestämmelser.

2 d §

Frågor om tillstånd att parkera enligt sådana föreskrifter som avses i 2 a § ska prövas av kommunen.

2 e §

Lokala trafikföreskrifter om parkering får innefatta särskilda bestämmelser om att högst tre parkeringsplatser får reserveras för varje

1. utländsk beskickning, i anslutning till beskickningens kansli eller residens,

2. konsulat som förestås av en karriärkonsul, i anslutning till konsulatets kansli eller konsulns residens, och

3. internationellt organ som avses i 4 § lagen (1976:661) om im-

munitet och privilegier i vissa fall, i anslutning till organets kansli eller ett residens som hör till organet.

13 §⁷

I följande fall ska föreskrifter som gäller på väg märkas ut enligt bestämmelserna i vägmärkesförordningen (2007:90) eller föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen. Detsamma gäller föreskrifter som gäller i terräng, om det finns skäl till det.

1. *Hastighetsbegränsningar* och föreskrifter om högsta tillåten hastighet enligt 3 kap. 17 §, 8 kap. 1 a § och 9 kap. 1 §.
2. *Föreskrifter* om bärighetsklass 2 eller 3 enligt 4 kap. 11 §.
3. *Särskilda trafikregler* som meddelats genom lokala trafikföreskrifter enligt 1 §.
4. *Särskilda trafikregler* som meddelats genom föreskrifter enligt 14 §.

Föreskrifter som gäller på väg och, om det finns skäl för det, föreskrifter som gäller i terräng ska i följande fall märkas ut enligt vägmärkesförordningen (2007:90) eller föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen:

1. *hastighetsbegränsningar* och föreskrifter om högsta tillåten hastighet enligt 3 kap. 17 §, 8 kap. 1 a § och 9 kap. 1 §,
2. *föreskrifter* om bärighetsklass 2 eller 3 enligt 4 kap. 45 §,
3. *särskilda trafikregler* som meddelats genom lokala trafikföreskrifter enligt 1 §, och
4. *särskilda trafikregler* som meddelats genom föreskrifter enligt 14 §.

14 §⁸

Föreskrifter med särskilda trafikregler för en väg eller en viss vägsträcka om

1. förbud mot trafik med fordon eller med visst slag av fordon,
2. *begränsning av axeltryck*, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt,
3. *begränsning av bredd* eller längd på fordon, fordonståg eller last,
4. förbud mot omkörning,
5. förbud eller påbud att svänga eller köra i viss riktning,
6. förbud mot infart,
7. lägre hastighet än som annars gäller,
8. stannande eller parkering,
9. väjningsplikt eller stopplikt,
10. minsta avstånd mellan fordon, och
11. *cirkulationsplats*

För en väg eller en viss vägsträcka får, enligt 15–20 §§, föreskrifter meddelas med särskilda trafikregler om

1. förbud mot trafik med fordon eller med ett visst slag av fordon,
2. axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt,
3. bredd eller längd på fordon, fordonståg eller last,
5. förbud eller påbud att svänga eller köra i en viss riktning,
11. *cirkulationsplats*.

⁷ Senaste lydelse 2020:842.

⁸ Senaste lydelse 2023:180.

får meddelas av

a. Polismyndigheten om det behövs i samband med trafikövervakning, kontroll av förare och fordon eller trafikolyckor,

b. Tullverket om det behövs i samband med punktskattekontroll, eller

c. den myndighet som har hand om väg- eller gatuhållningen inom området om det behövs på grund av vägarbete eller liknande arbete eller under kortare tid på grund av skador eller risk för skador på vägen och på grund av annat som kan medföra fara eller hinder för trafiken, eller om det behövs på särskild vinterväg över istäckt vatten.

Vid vägarbete eller liknande arbete som berör vägsträckor inom två eller flera myndigheters väghållningsområden ska föreskrift enligt första stycket c meddelas av den myndighet som håller den väg som till största delen berörs av vägarbetet eller skadan.

Polismyndigheten eller den myndighet som har hand om väg- eller gatuhållningen inom området får meddela föreskrifter för en viss väg om tillfällig begränsning av den hastighet som annars är tillåten om det behövs för att förebygga trafikolyckor med klövvilt eller tamrenar.

15 §

Polismyndigheten får meddela

1. sådana föreskrifter enligt 14 § som behövs i samband med trafikövervakning eller kontroll av förare och fordon eller i samband med en trafikolycka,

2. sådana föreskrifter enligt 14 § 7 om tillfällig lägre hastighet som behövs för att förebygga trafikolyckor med klövvilt eller tamrenar.

16 §

Tullverket får meddela sådana föreskrifter enligt 14 § som behövs i samband med punktskattekontroll.

17 §

Den myndighet som har hand om väg- eller gatuhållningen på vägen eller vägsträckan får meddela sådana föreskrifter enligt 14 § som behövs

1. på grund av vägarbete eller liknande arbete,

2. under kortare tid på grund av skador eller risk för skador på vägen,

3. i fråga om tillfällig lägre hastighet enligt 14 § 7 för att förebygga trafikolyckor med klövvilt eller tamrenar,

4. på grund av annat än som avses i 1–3 och som kan medföra fara eller hinder för trafiken,

5. för att tillfälligt underlätta omledning av trafik, eller

6. på särskild vinterväg över is-täckt vatten.

18 §

Föreskrifter enligt 17 § 5 får innebära att

1. vägen eller vägsträckan tillfälligt ska anses ha en annan bärighetsklass än den som annars gäller, med de villkor om axeltryck, boggi-tryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt som gäller för den tillfälligt bestämda bärighetsklassen, och

2. det på vägen eller vägsträckan får föras fordon, fordonståg eller last som är längre än det som annars gäller enligt föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 39 §.

Föreskrifter enligt första stycket 1 får endast meddelas om vägen eller vägsträckan tål den tillfälligt ökade belastningen.

19 §

Om föreskrifter som behövs enligt 17 § 1, 2 eller 5 berör vägsträckor inom två eller flera myndigheters väghållningsområden, får föreskrifterna meddelas av den myndighet som håller den väg som till största delen berörs av vägarbetet eller skadan.

15 §

Om en allmän väg som staten är väghållare för tillhör bärighetsklass 2 eller 3 under en del av året, får den statliga väghållningsmyndigheten besluta att vägen under en kortare tid inte skall tillhöra bärighetsklassen, om det är lämpligt med hänsyn till tjälförhållandena.

20 §⁹

När det med hänsyn till tjälförhållandena behövs eller är lämpligt, får den statliga väghållningsmyndigheten meddela föreskrifter enligt 14 § 2 som innebär att en allmän väg som staten är väghållare för tillfälligt ska anses ha en annan bärighetsklass än den som annars gäller, med de villkor om axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt som gäller för den tillfälligt bestämda bärighetsklassen.

11 kap.

4 §¹⁰

Trots 4 kap. 22 a–22 d §§ får följande fordon föras i miljözon:

1. *Fordon* som används i yrkesutövning av en polisman eller någon annan anställd tjänsteman vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, tulltjänsteman, kustbevakningstjänsteman, läkare, sjuksköterska, barnmorska eller veterinär.

2. *Fordon* som används för transporter av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt.

3. *Fordon* som används vid räddningstjänst.

4. *Fordon* som används i andra jämförliga trängande fall.

5. *Utryckningsfordon* i andra fall än som avses i 1–4.

6. *Fordon* som definieras som veteranfordon i 2 kap. 2 § vägtra-

Trots 4 kap. 70–73 §§ får följande fordon föras i miljözon:

1. *fordon* som används i yrkesutövning av en polisman eller någon annan anställd tjänsteman vid Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, tulltjänsteman, kustbevakningstjänsteman, läkare, sjuksköterska, barnmorska eller veterinär,

2. *fordon* som används för transporter av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt,

3. *fordon* som används vid räddningstjänst,

4. *fordon* som används i trängande fall som kan jämföras med 2 och 3,

5. *utryckningsfordon* i andra fall än som avses i 1–4,

6. *fordon* som definieras som veteranfordon i 2 kap. 2 § vägtrafik-

⁹ Senaste lydelse av tidigare 10 kap. 15 § 2004:1070.

¹⁰ Senaste lydelse 2018:1562.

fikskattelagen (2006:227). Veteranfordon får dock inte föras i en miljözon klass 3.

7. *Fordon* som används av personal inom Kriminalvården vid transport av frihetsberövade personer eller vid brådskanie *yrkesutövning*.

8. *Fordon* som tillhör eller brukas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets *forskningsinstitut*.

9. *Fordon* som används vid särskilt anordnade transporter som avses i lagen (1997:736) om *färdtjänst*.

10. *Fordon* vars förare eller passagerare innehar ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade enligt 13 kap. 8 § *denna förordning*.

11. *Fordon* som det har lämnats bilstöd för enligt 52 kap. socialförsäkringsbalken.

skattelagen (2006:227), *dock inte i* en miljözon klass 3,

7. *fordon* som används av personal inom Kriminalvården vid transport av frihetsberövade personer eller vid brådskanie *yrkesutövning*,

8. *fordon* som tillhör eller brukas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt eller Totalförsvarets *forskningsinstitut*,

9. *fordon* som används vid särskilt anordnade transporter som avses i lagen (1997:736) om *färdtjänst*,

10. *fordon* vars förare eller passagerare innehar ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade enligt 13 kap. 8 §, *och*

11. *fordon* som det har lämnats bilstöd för enligt 52 kap. socialförsäkringsbalken.

10 §¹¹

Bestämmelserna om färdhastighet i 3 kap. 17 §, 4 kap. 20 § och 9 kap. 1 § första stycket 6 samt sådana föreskrifter om färdhastighet som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §, 10 kap. 1 eller 14 § gäller inte när ett fordon används

Bestämmelserna om färdhastighet

1. i 3 kap. 17 §, 4 kap. 52–65 §§ och 9 kap. 1 § första stycket 6 och föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §, 4 kap. 67 §, 10 kap. 1 eller 14 § gäller inte när ett fordon används

1. vid brådskanie uttryckning för räddningstjänst eller sjuktransport enligt 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

2. i brådskanie yrkesutövning av en polisman, bilinspektör, tulltjänsteman, kustbevakningstjänsteman, läkare, sjuksköterska, barnmorska, veterinär eller av personal inom Kriminalvården, eller

a) vid brådskanie uttryckning för räddningstjänst eller sjuktransport enligt 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),

b) i brådskanie yrkesutövning av en polisman, bilinspektör, tulltjänsteman, kustbevakningstjänsteman, läkare, sjuksköterska, barnmorska, veterinär eller av personal inom Kriminalvården, eller

3. i *andra jämförliga* trängande fall.

Bestämmelserna om färdhastighet i 4 kap. 21 § första meningen gäller inte när fordonet används i brådska yrkesutövning av en polisman eller bilinspektör.

c) i trängande fall *som kan jämföras med fall som avses i 1 och 2, och*

2. i 4 kap. 66 § gäller inte när fordonet används i brådska yrkesutövning av en polisman eller bilinspektör.

10 a §¹²

Bestämmelserna om mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning i 4 kap. 10 e § *andra meningen* gäller inte när ett fordon används

Bestämmelserna om mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning i 4 kap. 16 § *andra stycket* gäller inte när ett fordon används

1. vid räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor,
2. vid sjuktransport enligt 7 kap. 6 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30),
3. i tjänsteutövning av

a) en polisman,

b) personal vid Säkerhetspolisen som vidtar en skyddsåtgärd i sådan verksamhet som anges i 5 § förordningen (2022:1719) med instruktion för Säkerhetspolisen, eller

c) en vägtransportledare enligt lagen (2004:1167) om vägtransportledare eller någon annan deltagare som ingår i vägtransporten, eller

4. i brådska tjänsteutövning av en tulltjänsteman, kustbevakningstjänsteman, läkare, sjuksköterska, barnmorska, personal inom Kriminalvården eller i *andra jämförliga* fall.

Undantagen i första stycket gäller endast om omständigheterna kräver det och särskild försiktighet *iakttas*.

Undantagen i första stycket gäller endast om omständigheterna kräver det och *utrustningen används med särskild försiktighet*.

12 kap.

1 §¹³

Om omständigheterna kräver det och särskild försiktighet *iakttas*, får vid väghållningsarbete, bärgning och liknande arbete

Om omständigheterna kräver det och särskild försiktighet *vidtas*, får vid väghållningsarbete, bärgning och liknande arbete

1. fordon föras trots 3 kap. 6–13 och 25 §§, 26 § *andra och tredje styckena*, 29 § och 8 kap. 1 § *andra stycket* och 2 § *första stycket*,

2. möte med eller omkörning av fordon som används i sådant arbete ske med avvikelse från 3 kap. 30 § *första stycket* och 31 § *första stycket*,

3. fordon stannas eller parkeras trots 3 kap. 47 § 3, 4 §, 52–55 §§ och 8 kap. 1 § *första stycket* eller förbud eller villkor för parkering som meddelats genom lokala trafikföreskrifter,

4. redskap som är bredare än 260 centimeter eller fordon med red-

4. redskap som är bredare än 260 centimeter eller fordon med red-

¹² Senaste lydelse 2022:1720.

¹³ Senaste lydelse 2017:921.

skap eller utrustning påmonterad där redskapet eller utrustningen skjuter ut mer än 20 centimeter åt sidan eller medför att bredden överstiger 260 centimeter användas trots 4 kap. 15 § första stycket,

5. terrängmotorfordon och terrängsläp föras trots 5 kap. 1 §, och

6. vägar användas trots föreskrifter om förbud eller inskränkning i rätten att trafikera vägen enligt 10 kap. 1, 10 eller 14 § denna förordning eller 41 § väglagen (1971:948) vid arbete på eller vid vägen.

Väghållningsarbete, bärgning och liknande arbete får om särskild försiktighet iakttas utföras på motorvägar och motortrafikleder på det sätt förhållandena kräver trots 9 kap. 1 § första stycket 1–5 och 2 §.

Om omständigheterna kräver det och särskild försiktighet iakttas, får bärgning utföras trots 4 kap. 17 § första och andra styckena.

skap eller utrustning påmonterad där redskapet eller utrustningen skjuter ut mer än 20 centimeter åt sidan eller medför att bredden överstiger 260 centimeter användas trots 4 kap. 30 §,

2 §

Väghållningsarbete, bärgning och liknande arbete får, om särskild försiktighet vidtas, utföras på motorvägar och motortrafikleder på det sätt förhållandena kräver trots 9 kap. 1 § första stycket 1–5 och 2 §.

3 §

Om omständigheterna kräver det och särskild försiktighet vidtas, får bärgning utföras trots 4 kap. 36 §.

13 kap.

1 §¹⁴

Länsstyrelsen ska före utgången av mars varje år upprätta en sammanställning över allmänna vägar och över andra viktiga vägar i länet. Sammanställningen ska även ta upp bärighetsklasser, föreskrifter enligt 4 kap. 17 f § och sådana lokala trafikföreskrifter som är av större allmänt intresse.

Länsstyrelsen ska före utgången av mars varje år upprätta en sammanställning över allmänna vägar och över andra viktiga vägar i länet. Sammanställningen ska även ta upp bärighetsklasser, föreskrifter enligt 4 kap. 45 § och sådana lokala trafikföreskrifter som är av större allmänt intresse.

Sammanställningen ska föras in i länets författningssamling och *sändas* till Trafikverket, Transportstyrelsen, Försvarsmakten och Polismyndigheten och de myndigheter som har hand om väg- eller gatu-hållningen.

Sammanställningen ska föras in i länets författningssamling och *skickas* till Trafikverket, Transportstyrelsen, Försvarsmakten och Polismyndigheten och de myndigheter som har hand om väg- eller gatu-hållningen.

3 §

En statlig myndighet eller en kommun får meddela föreskrifter eller i enskilda fall besluta om undantag enligt 3 a–3 g §§, där behörigheten att besluta om undantag anges med FM, K, L, LF, P, S, TM, TS eller TSF med följande betydelse:

– FM: den myndighet som meddelat de föreskrifter som det ska göras undantag från är behörig i fråga om undantag som inte omfattas av behörigheten TSF,

– K: kommunen är behörig i fråga om undantag som rör endast en kommun och inte omfattas av behörigheten P eller TM,

– L: länsstyrelsen är behörig i fråga om undantag som rör endast länet och inte omfattas av behörigheten S,

– LF: länsstyrelsen är behörig i fråga om undantag som rör fler än en kommun inom länet och inte omfattas av behörigheten S eller TM,

– LP: länsstyrelsen i det län där färden påbörjas är behörig,

– P: Polismyndigheten är behörig i fråga om undantag som rör eftersök av vilt som kan ha skadats vid en viltolycka eller vid andra åtgärder i samband med en sådan olycka,

– S: den statliga väghållningsmyndigheten i den region där färden påbörjas är behörig i fråga om undantag som rör två eller flera kommuner eller två eller flera län och inte omfattas av behörigheten P,

– TM: den myndighet som beslutar om tillstånd till tävling är be-

hörig i fråga om undantag som rör tävling eller träning för tävling.

– TS: Transportstyrelsen är behörig, och

– TSF: Transportstyrelsen är behörig i fråga om undantag som rör två eller fler län och inte omfattas av behörigheten S eller TM.

3 a §

Följande behörigheter enligt 3 § gäller för undantag

1. från 3 kap. 6 § första eller fjärde stycket: K,

2. från 3 kap. 17 §: TM, K, LF och TSF,

3. från föreskrifter meddelade med stöd av 3 kap. 17 §: TM, K, LF och TSF,

4. från 3 kap. 48 §: K, LF och TSF,

5. från 3 kap. 49 a § första stycket: K, LF och TSF,

6. från 3 kap. 52 §: K, LF och TSF,

7. från 3 kap. 53 § första stycket 2–5: K, LF och TSF,

8. från 3 kap. 54 §: K, LF och TSF,

9. från 3 kap. 55 § första stycket 3–5: K, LF och TSF,

10. från 3 kap. 68 § första eller andra stycket: TS,

11. från 3 kap. 76 §: TS, och

12. från 3 kap. 83 b–83 e §§: L och LP.

3 b §

Följande behörigheter enligt 3 § gäller för undantag

1. från 4 kap. 5 och 6 §§: TS,

2. från 4 kap. 7 § första stycket: TS,

3. från 4 kap. 8 §: TS,

4. från 4 kap. 12 §: TS,

5. från 4 kap. 17 §: K, LF och TSF,

6. från 4 kap. 19 §: K och S,

7. från 4 kap. 20 §: TS,

8. från 4 kap. 25–27 §§: K och S,

9. från 4 kap. 30–32 §§: K och S,

10. från föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 32 §: K och S,

11. från 4 kap. 34–37 §§: K och S,

12. från 4 kap. 46 §: K och S,
13. från föreskrifter meddelade
med stöd av 4 kap. 48 eller 49 §: K
och S,
14. från 4 kap. 52–59 §§: L och
TSF,
15. från 4 kap. 60 § första stycket:
L och TSF,
16. från 4 kap. 61 och 62 §§: L och
TSF,
17. från 4 kap. 63 § första stycket:
L och TSF,
18. från 4 kap. 66 §: L och TSF,
och
19. från 4 kap. 70–73 §§: K, LF
och TSF.

3 c §

*Följande behörigheter enligt 3 §
gäller för undantag från 5 kap. 1, 4
och 5 §§: TS.*

3 d §

*Följande behörigheter enligt 3 §
gäller för undantag*

1. från 6 kap. 3 och 4 §§: K, LF
och TSF, och
2. från 6 kap. 4 a § första stycket:
TS.

3 e §

*Följande behörigheter enligt 3 §
gäller för undantag*

1. från 8 kap. 1 § första stycket 2:
K, och
2. från 8 kap. 2 §: K, LF och TSF.

3 f §

*Följande behörigheter enligt 3 §
gäller för undantag*

1. från 9 kap. 1 § första stycket
1–5: K och P,
2. från 9 kap. 1 § första stycket 6:
TS, och
3. från 9 kap. 2 §: K och S.

3 g §

*Följande behörigheter enligt 3 §
gäller för undantag*

1. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 9 när beslutet gäller undantag i samband med prövning som avser en lång, bred eller tung transport: K, LF och S,

2. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 9 när beslutet inte gäller undantag i samband med prövning som avser en lång, bred eller tung transport: K, LF och TSF,

3. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 10–13: K, LF och TSF,

4. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 14: K,

5. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 15 när beslutet gäller väg inom tätbebyggt område där annan än staten är väghållare: K, LF och TSF,

6. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 15 när beslutet inte gäller väg inom tätbebyggt område där annan än staten är väghållare: L och TSF,

7. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 16 och 17: K, LF och TSF,

8. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 19 och 20: K och S,

9. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 21 när beslutet gäller väg inom tätbebyggt område där annan än staten är väghållare: K, LF och TSF,

10. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 21 när beslutet inte gäller väg inom tätbebyggt område där annan än staten är väghållare: L och TSF,

11. enligt 10 kap. 1 § andra stycket 23: L, och

12. enligt 10 kap. 14 § första stycket: FM och TSF.

3 h §

Ett undantag enligt 3 a–3 g §§ ska avse ett visst ändamål.

Första stycket gäller inte undantag

1. från 3 kap. 49 a § första stycket eller 68 § första eller andra stycket,

2. från 4 kap. 5, 12, 13, 14, 20, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37 eller 46 §,

3. från föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 32, 48 eller 49 §,

4. från 6 kap. 4 a §,
5. från 9 kap. 1 eller 2 §, eller
6. från lokala trafikföreskrifter om parkering inom en kommun.

Undantag från lokala föreskrifter om parkering får avse ett visst ändamål även om 11 kap. 9 § första stycket 7 kan tillämpas.

3 i §

Ytterligare bestämmelser om undantag för rörelsehindrade personer från lokala trafikföreskrifter som avser stannande och parkering finns i 8 §.

3 j §

Polismyndigheten ska pröva en fråga om undantag enligt 3 a–3 g §§

1. i stället för kommunen, om kommunens prövning inte kan avvaktas utan olägenhet, och

2. i stället för länsstyrelsen när det gäller undantag från lokala trafikföreskrifter om transport av farligt gods och länsstyrelsens prövning inte kan avvaktas utan olägenhet.

4 §¹⁵

Undantag får föreskrivas eller medges om det behövs av särskilda skäl och det kan ske utan fara för trafiksäkerheten, skada på vägen eller någon annan avsevärd olägenhet.

Andra undantag enligt 3 § första stycket från lokala trafikföreskrifter om parkering i en kommun än för ett visst ändamål får medges eller föreskrivas endast för näringsidkare och andra med särskilda behov av att parkera i arbetet eller för dem som bor i ett område om det behövs för att underlätta för dem att parkera där.

För undantag enligt 3 a–3 g §§ krävs att undantaget behövs av särskilda skäl och det kan ske utan fara för trafiksäkerheten, skada på vägen eller någon annan avsevärd olägenhet.

¹⁵ Senaste lydelse 1999:385.

Undantag från bestämmelserna i 3 kap. 17 § eller från föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 § för tävling och träning på en väg får endast medges om den väg som skall användas är avstängd för annan trafik.

Undantag från 4 kap. 15 eller 17 § som föranleds av lastens längd eller bredd får medges endast om lasten är odelbar.

Om en kommun eller en statlig väghållningsmyndighet meddelar föreskrifter om eller i ett enskilt fall beslutar om undantag från *bestämmelserna i 4 kap. 12, 13, 14, 15, 17 eller 18 §*, får beslutsmyndigheten även meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från bestämmelserna i 3 kap. 7 § första och andra styckena, 9 § första och tredje styckena, 11 § och 12 § första stycket 3, 9 kap. 1 § första stycket 1 och 2 och 2 §, om det behövs av säkerhets- eller framkomlighetsskäl.

Om en kommun meddelar föreskrifter om eller i ett enskilt fall beslutar om undantag från bestämmelserna i 3 kap. 6 § första eller

För undantag

1. från 3 kap. 17 § eller föreskrifter meddelade med stöd av 3 kap. 17 § för tävling och träning på en väg krävs att den väg som ska användas är avstängd för annan trafik,

2. från 4 kap. 30, 31, 32 eller 36 § eller föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 32 § som motiveras av lastens längd eller bredd krävs att lasten är odelbar, och

3. från lokala trafikföreskrifter om parkering i en kommun krävs, om undantaget inte gäller ett visst ändamål, att undantaget endast gäller för näringsidkare och andra med särskilda behov av att parkera i arbetet eller för dem som bor i ett område, och endast om undantaget behövs för att underlätta för dem att parkera där.

5 §¹⁶

Om en kommun eller en statlig väghållningsmyndighet meddelar föreskrifter om eller i ett enskilt fall beslutar om undantag från 4 kap. 19, 30, 31, 36 eller 46 §, får beslutsmyndigheten även meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från 3 kap. 7 § första och andra styckena, 9 § första och tredje styckena, 11 § och 12 § första stycket 3 och 9 kap. 1 § första stycket 1 och 2 och 2 §, om det behövs av säkerhets- eller framkomlighetsskäl.

fjärde stycket eller 4 kap. 2 §, ska den högsta tillåtna hastigheten fastställas. Även i övrigt får undantag förenas med särskilda villkor.

5 a §

Om en kommun meddelar föreskrifter om eller i ett enskilt fall beslutar om undantag från bestämmelserna i 3 kap. 6 § första eller fjärde stycket eller 4 kap. 2 §, ska den högsta tillåtna hastigheten bestämmas.

5 b §

Ett undantag enligt 3–5 a §§ får förenas med särskilda villkor.

Nuvarande lydelse

10 § Avgift tas ut för prövning av en ansökan enligt förordningen i följande fall. Bestämmelserna i 10–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191) gäller i tillämpliga delar.

<i>Ärendeslag</i>	<i>Avgiftsklass</i>
1. Tävlingar som går genom flera län (3 kap. 84 §)	6
2. Tävlingar som går genom ett och samma län (3 kap. 84 §)	4
3. Undantag för tunga transporter (13 kap. 3 §)	3
4. Undantag för breda transporter (13 kap. 3 §)	
Om bredden är högst 450 centimeter	2
Om bredden överstiger 450 centimeter	3
5. Undantag för långa transporter (13 kap. 3 §)	
Om längden är högst 35 meter	2
Om längden överstiger 35 meter	3
6. Ärenden om undantag för visst ändamål avseende fordon som används för transport av rörelsehindrade (13 kap. 3 §)	1
7. Övriga undantag (13 kap. 3 §)	4

Föreslagen lydelse

10 §¹⁷ Avgift tas ut för prövning av en ansökan i följande ärendeslag enligt denna förordning med tillämpning av 10–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191) och med följande avgiftsklass:

1. tävlingar genom flera län (3 kap. 84 §): avgiftsklass 6,
2. tävlingar som endast rör ett län (3 kap. 84 §): avgiftsklass 4,
3. undantag för tunga transporter (13 kap. 3–3 g §§): avgiftsklass 3,
4. undantag för breda transporter (13 kap. 3–3 g §§)
 - a) om bredden är högst 450 centimeter: avgiftsklass 2, och
 - b) om bredden överstiger 450 centimeter: avgiftsklass 3,
5. undantag för långa transporter (13 kap. 3–3 g §§)
 - a) om längden är högst 35 meter: avgiftsklass 2, och
 - b) om längden överstiger 35 meter: avgiftsklass 3,
6. undantag för visst ändamål avseende fordon som används för transport av rörelsehindrade (13 kap. 3–3 g §§): avgiftsklass 1, och
7. undantag som inte omfattas av 1–6 (13 kap. 3–3 g §§): avgiftsklass 4.

Nuvarande lydelse

10 a § I ärenden om undantag enligt 10 § för tunga, breda eller långa transporter som avser mer än ett av ärendeslagen tas avgift ut enligt följande.

<i>Ärendeslag</i>	<i>Avgiftsklass</i>
1. Undantag för breda och långa transporter där bredden är högst 450 centimeter och längden högst 35 meter	2
2. Undantag för övriga fall	3
<i>I ärenden om undantag för tunga, breda eller långa transporter enligt 10 § eller denna paragraf, där ansökan görs elektroniskt i Trafikverkets system för interaktiv ansökan, får avgift tas ut med ett belopp som motsvarar närmast lägre avgiftsklass än den som anges.</i>	

Föreslagen lydelse

10 a §¹⁸ I ärenden om undantag för tunga, breda eller långa transporter som omfattar mer än ett av ärendeslagen i 10 § tas avgift ut med följande avgiftsklass:

1. undantag för breda och långa transporter där bredden är högst 450 centimeter och längden högst 35 meter: avgiftsklass 2, och
2. undantag som inte omfattas av 1: avgiftsklass 3.

¹⁷ Senaste lydelse 2014:44.

¹⁸ Senaste lydelse 2014:44.

10 b §

I ärenden om undantag för tunga, breda eller långa transporter som avses i 10 eller 10 a § där ansökan görs elektroniskt i Trafikverkets system för interaktiv ansökan, får avgift tas ut med ett belopp som motsvarar närmast lägre avgiftsklass än den som anges.

12 §¹⁹

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning enligt 4 kap. 17 d §.

Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om avgifter för ärendehandläggning enligt 4 kap. 50 §.

14 kap.

3 §²⁰

Till penningböter döms en förare av ett motordrivet fordon som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot

1. bestämmelserna i

a) 2 kap.

– 1 § fjärde stycket,

– 2 § om inte straff kan dömas ut enligt 2–4,

– 3, 5–7 eller 8 § andra eller tredje stycket,

b) 3 kap.

– 2, 3, 5–11 §, 12 § första stycket, 13, 16 eller 17 § eller föreskrift som har meddelats med stöd av 17 §,

– 18, 19, 21–25 §, 26 § andra eller tredje stycket, 27 §, 29 § om det där hänvisas till bestämmelserna i 25 §, 26 § andra eller tredje stycket eller 27 §,

– 30–33, 35–40, 43, 45, 50, 51, 57–62, 64, 65, 67–74 eller 76–83 §,

Till penningböter döms en förare av ett motordrivet fordon som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 2 kap. 1 § fjärde stycket,

2. bryter mot 2 kap. 2 §, om inte straff kan dömas ut enligt 13–15,

3. bryter mot 2 kap. 3, 5, 6 eller 7 § eller 8 § andra eller tredje stycket,

4. bryter mot 3 kap. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 eller 11 §, 12 § första stycket, 13, 16 eller 17 § eller en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §,

5. bryter mot 3 kap. 18, 19, 21, 22, 23, 24 eller 25 §, 26 § andra eller tredje stycket eller 27 §,

6. bryter mot 3 kap. 29 § i de tillämpliga delar som avser 3 kap. 25 §, 26 § andra eller tredje stycket eller 27 §,

7. bryter mot 3 kap. 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 45,

¹⁹ Senaste lydelse 2017:1284.

²⁰ Senaste lydelse 2020:842.

c) 4 kap.
– 1, 2, 5–8 §, 9 § första stycket,
10 §, 10 a § första stycket, 10 e, 15,
15 a, 17, 17 a, 18, 19–21 §, 22 a–
22 d §, 23 §, 24 § eller 24 a §,

d) 5 kap.
– 1 eller 3–5 §,

e) 6 kap.
– 3, 4 b eller 5 §,

f) 8 kap.
– 1 § första stycket 1 eller 3 eller
andra stycket, 1 a § 1 eller 3 eller
2 § första stycket, eller

g) 9 kap.
– 1 § eller föreskrift som har
meddelats med stöd av 1 §,
– 2 §,

2. andra lokala trafikföreskrifter
enligt 10 kap. 1 § än sådana som rör
stannande eller parkering,

3. förbud mot trafik med motor-
drivna fordon eller med fordon med
viss största bredd, längd eller vikt
enligt 10 kap. 10 § första stycket,
om förbudet har utmärkts med väg-
märke eller på annat tydligt sätt,

4. annan föreskrift enligt 10 kap.
14 § än sådan som rör stannande
eller parkering, eller

5. föreskrifter som har meddelats
med stöd av denna förordning för
tillämpningen av 3 kap. 80–83 §
eller 4 kap. 2, 9, 10 eller 20 §.

50, 51, 57, 58, 59, 60, 61, 61 a, 62,
64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73,
74, 76, 77, 77 a, 78, 79, 80, 81, 82
eller 83 §,

8. bryter mot 4 kap. 1, 2, 3, 4
eller 6 §, 7 § första stycket, 12, 16,
17, 18, 19, 25, 26, 29, 30, 33, 34,
36, 37, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58,
59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69,
70, 71, 72, 73, 74, 75 eller 76 §,

9. bryter mot 5 kap. 1, 3, 4 eller
5 §,

10. bryter mot 6 kap. 3, 4 b eller
5 §,

11. bryter mot 8 kap. 1 § första
stycket 1 eller 3 eller andra stycket,
1 a § 1 eller 3 eller 2 § första stycket,

12. bryter mot 9 kap. 1 eller 2 §
eller en föreskrift som har medde-
lats med stöd av 9 kap. 1 §,

13. bryter mot andra lokala tra-
fikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § än
sådana som rör stannande eller par-
kering,

14. bryter mot förbud mot trafik
med motordrivna fordon eller med
fordon med viss största bredd,
längd eller vikt enligt 10 kap. 10 §
första stycket, om förbudet har
utmärkts med vägmärke eller på
annat tydligt sätt,

15. bryter mot annan föreskrift
enligt 10 kap. 14 § än sådan som
rör stannande eller parkering, eller

16. bryter mot en föreskrift som
har meddelats med stöd av denna
förordning för tillämpningen av
3 kap. 80–83 § eller 4 kap. 6, 12–
14, 25, 26, 52–64 och 67 §§.

4 §²¹

Till penningböter döms en förare av
ett motordrivet fordon som bryter
mot någon av bestämmelserna i
4 kap. 3, 4, 12, 13, 18 a, 18 b eller
18 e § eller mot en lokal trafikföre-

Till penningböter döms en förare av
ett motordrivet fordon som bryter
mot 4 kap. 20, 21, 24, 27, 28 eller
46 §, mot en föreskrift som med-
delats med stöd av 4 kap. 48 § eller

skrift enligt 10 kap. 1 § andra stycket som rör fordonens *axel-, boggi-, eller* trippelaxeltryck eller bruttovikt, om han eller hon kände till eller borde ha känt till hindret för fordonets brukande. Den som i ett sådant fall brukar någon annans fordon utan lov har samma skyldigheter som ägaren enligt 1 kap. 5 § och döms i ägarens ställe enligt 11 § i detta kapitel.

Den som medverkar till en sådan gärning som avses i första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

5 §²²

En förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte har gjort vad han eller hon är skyldig att göra enligt 4 kap. 9 § tredje stycket eller 10 c § döms till penningböter. Denna bestämmelse gäller dock inte förare av buss i linjetrafik enligt yrkestrafiklagen (2012:210).

Till penningböter döms en förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte har gjort det som han eller hon är skyldig att göra enligt 4 kap. 9 eller 14 §.

Första stycket gäller inte förare av buss i linjetrafik enligt yrkestrafiklagen (2012:210).

6 §²³

Till penningböter döms en förare av ett fordon som inte är *motordrivet* och sådan trafikant som avses i 1 kap. 4 § första stycket, som uppsåtligen eller av oaktsamhet *bryter mot*

1. *bestämmelserna i*
 - a) 2 kap.
 - 1 § fjärde stycket,
 - 2 § om inte straff kan dömas ut enligt 2–4,
 - 3, 5–7 § eller 8 § andra eller tredje stycket,
 - b) 3 kap.
 - 2, 3, 5–11 §, 12 § första stycket, 13, 16 eller 17 § eller föreskrift som har meddelats med stöd av 17 §,

Till penningböter döms en förare av ett fordon som inte är *motordrivet*, och en trafikant som avses i 1 kap. 4 § första stycket, som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. *bryter mot* 2 kap. 1 § fjärde stycket,
2. *bryter mot* 2 kap. 2 §, om inte straff kan dömas ut enligt 11–13,
3. *bryter mot* 2 kap. 3, 5, 6 eller 7 § eller 8 § andra eller tredje stycket,
4. *bryter mot* 3 kap. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 eller 11 §, 12 § första stycket, 13, 16 eller 17 § eller en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 §,

²² Senaste lydelse 2012:241.

²³ Senaste lydelse 2020:842.

– 18, 19, 21–25 §, 26 § andra eller tredje stycket, 27 §, 29 § om det där hänvisas till bestämmelserna i 25 §, 26 § andra eller tredje stycket eller 27 §,

– 30–33, 35–40, 43, 45, 50, 51, 58–62, 64, 65, 67, 68, 73, 74, 76–78 eller 80–83 §,

c) 6 kap.

– eller 5 §,

d) 8 kap.

– 1 § första stycket 1 eller 3, 1 a § 1 eller 3 eller 2 § första stycket, eller

e) 9 kap.

– 1 eller 2 §,

2. andra lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § än sådana som rör stannande eller parkering,

3. annan föreskrift än sådan som rör stannande eller parkering enligt 10 kap. 14 §, eller

4. föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning för tillämpningen av 3 kap. 80–83 §.

5. bryter mot 3 kap. 18, 19, 21, 22, 23, 24 eller 25 §, 26 § andra eller tredje stycket eller 27 §,

6. bryter mot 3 kap. 29 § i de tillämpliga delar som avser 3 kap. 25 §, 26 § andra eller tredje stycket eller 27 §,

7. bryter mot 3 kap. 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 43, 45, 50, 51, 58, 59, 60, 61, 61 a, 62, 64, 65, 67, 68, 73, 74, 76, 77, 77 a, 78, 80, 81, 82 eller 83 §,

8. bryter mot 6 kap. 3 eller 5 §,

9. bryter mot 8 kap. 1 § första stycket 1 eller 3, 1 a § 1 eller 3 eller 2 § första stycket,

10. bryter mot 9 kap. 1 eller 2 §,

11. bryter mot andra lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § än sådana som rör stannande eller parkering,

12. bryter mot annan föreskrift enligt 10 kap. 14 § än sådan som rör stannande eller parkering, eller

13. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av denna förordning för tillämpningen av 3 kap. 80–83 §§.

8 §²⁴

Passagerare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna i 4 kap. 6–6 b, 9 eller 10 § eller 10 a § första stycket, 6 kap. 3 eller 4 b § eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av denna förordning för tillämpningen av 4 kap. 10 § döms till penningböter.

Till penningböter döms en passagerare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 4 kap. 1, 2, 3 eller 6 §, 7 § första stycket, 12, 13 eller 14 §, 6 kap. 3 eller 4 b § eller mot en föreskrift som har meddelats med stöd av denna förordning för tillämpningen av 4 kap. 6 §.

8 a §²⁵

Ombordpersonal, ledsagare och ledare för en grupp som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte har gjort vad han eller hon är skyldig att göra enligt 4 kap. 10 c § döms till penningböter.

Till penningböter döms ombordpersonal, en ledsagare, eller en ledare för en grupp, som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte har gjort det som han eller hon är skyldig att göra enligt 4 kap. 9 §.

11 §²⁶

Till penningböter döms ägaren av ett fordon *om han eller hon* uppsåtligen eller av oaktsamhet inte har gjort *vad* som skäligen har kunnat krävas av honom eller henne för att hindra att fordonet brukas i strid mot *någon av bestämmelserna i 4 kap. 3, 4, 12, 13, 18 a, 18 b eller 18 e §* eller mot en lokal trafikföreskrift enligt 10 kap. 1 § som rör fordons axel-, boggi-, eller trippelaxeltryck eller bruttovikt. *Detsamma gäller* den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma *om förare av fordonet* eller anlitar någon annan förare än den som ägaren har utsett.

Till penningböter döms ägaren av ett fordon *som* uppsåtligen eller av oaktsamhet inte har gjort *det* som skäligen har kunnat krävas av honom eller henne för att hindra att fordonet brukas i strid *mot 4 kap. 20, 21, 24, 27, 28 eller 46 §, mot en föreskrift som meddelats med stöd av 4 kap. 48 §* eller mot en lokal trafikföreskrift enligt 10 kap. 1 § som rör fordons axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt. *Det som i denna paragraf sägs om ägaren gäller också* den som innehar fordonet med nyttjanderätt och har befogenhet att bestämma *vem som ska köra* fordonet eller anlitar någon annan förare än den som ägaren har utsett.

Den som medverkar till en sådan gärning som avses i första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

14 §²⁷

Ansvar enligt denna förordning inträder inte, om straff kan dömas ut enligt brottsbalken eller lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott.

Ansvar för överträdelser av föreskrifter om högsta tillåtna hastighet enligt 3 kap. 17 § andra eller fjärde stycket, bestämmelser enligt 4 kap. 12 eller 13 § som följer av föreskrifter om bärighetsklasser enligt 4 kap. 11 §, föreskrifter om högsta tillåtna hastighet enligt 9 kap. 1 § tredje stycket, lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § eller före-

²⁵ Senaste lydelse 2006:1208.

²⁶ Senaste lydelse 2025:881.

²⁷ Senaste lydelse 2017:921.

skrifter enligt 10 kap. 14 § får dömas ut endast om föreskrifterna har

1. märkts ut i enlighet med bestämmelserna i 10 kap. 13 §, och

2. kungjorts i enlighet med bestämmelserna i 1 § förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter.

Ansvar får, trots andra stycket, dömas ut om

1. utmärkning inte har skett eftersom undantag från utmärknings skyldigheten gäller enligt 10 kap. 13 a §, eller enligt föreskrifter eller ett beslut i enskilt fall som har meddelats av Transportstyrelsen med stöd av samma paragraf, och föreskriften har förts in i en ortstidning, eller

2. bristerna i utmärkningen är utan betydelse för trafikantens förståelse av trafikregleringen.

I 71 § väglagen (1971:948) finns bestämmelser om ansvar för överträdelser av föreskrifter som har meddelats med stöd av 41 § samma lag.

14 a §

Ansvar för följande överträdelser får dömas ut endast om föreskrifterna har märkts ut enligt 10 kap. 13 § och kungjorts enligt 1 § förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter:

1. överträdelser av föreskrifter om högsta tillåtna hastighet som har meddelats med stöd av 3 kap. 17 § andra eller fjärde stycket,

2. överträdelser av bestämmelser om villkor enligt 4 kap. 46 § eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 4 kap. 47, 48 eller 49 § och som följer av sådana föreskrifter om bärighetsklasser som avses i 4 kap. 45 §,

3. överträdelser av föreskrifter om högsta tillåtna hastighet enligt 9 kap. 1 § tredje stycket,

- 4. överträdelse av lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 §, och
- 5. överträdelse av föreskrifter om särskilda trafikregler enligt 10 kap. 14 §.

14 b §

Trots 14 a § får ansvar dömas ut

- 1. om bristen i utmärkningen är utan betydelse för trafikantens förståelse av trafikregleringen, eller
- 2. om undantag från utmärkningsskyldigheten gäller
 - a) enligt 10 kap. 13 a §,
 - b) enligt en föreskrift som Transportstyrelsen med stöd av 10 kap. 13 a § har meddelat och fört in i en ortstidning, eller
 - c) enligt Transportstyrelsens beslut med stöd av 10 kap. 13 a § i ett enskilt fall.

14 c §

I 71 § väglagen (1971:948) finns bestämmelser om ansvar för överträdelse av föreskrifter som har meddelats med stöd av 41 § samma lag.

15 kap.

2 §²⁸

Följande beslut får inte överklagas:

1. Beslut enligt 10 kap. 2 § andra stycket tredje meningen, och 2. Beslut enligt 13 kap. 3 § första stycket om generella undantag från lokala trafikföreskrifter om parkering inom en kommun.	1. beslut enligt 10 kap. 2 d §, och 2. beslut enligt 13 kap. 3 g § om generella undantag från lokala trafikföreskrifter om parkering inom en kommun.

Bestämmelser om överklagande av andra beslut av en kommun enligt denna förordning finns i lagen (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2027 i fråga om 4 kap. 39 § och i övrigt den 1 mars 2027.

²⁸ Senaste lydelse 2007:101.

Värden för färd på väg med bärighetsklass 1–4

I denna bilaga betyder

- BK1: på väg med bärighetsklass 1,
- BK2: på väg med bärighetsklass 2,
- BK3: på väg med bärighetsklass 3, och
- BK4: på väg med bärighetsklass 4.

Avsnitt 1: Axeltryck

	Högsta tillåtna axeltryck i ton			
	BK1	BK2	BK3	BK4
Axel som inte är drivande	10	10	8	10
Drivande axel	11,5	10	8	11,5

Avsnitt 2: Boggitryck

	Högsta tillåtna boggitryck i ton			
	BK1	BK2	BK3	BK4
Avståndet mellan axlarna är i meter				
mindre än 1,0	11,5	11,5	11,5	11,5
1,0 men inte 1,3	16	16	12	16
1,3 men inte 1,8	18	16	12	18
1,3 men inte 1,8 och drivaxeln är försedd med dubbelmonterade hjul och luftfjädring eller likvärdig fjädring, eller drivaxlarna är försedda med dubbelmonterade hjul och vikten överstiger inte 9,5 ton på någon av axlarna	19	16	12	19
1,8 eller större	20	16	12	20

Avsnitt 3: Trippelaxeltryck

	Högsta tillåtna trippelaxeltryck i ton			
	BK1	BK2	BK3	BK4
Avståndet mellan de yttre axlarna är i meter				
mindre än 2,6	21	20	13	21
2,6 men inte 4,4	24	22	13	24
4,4 men inte 4,7	25	22	13	25
4,7 eller större	26	22	13	26

Avsnitt 4: Bruttovikt av fordon och fordonståg

Avsnitt 4.1: Fordon på hjul

Om annat inte följer av avsnitt 4.1.1–4.1.4 eller 6 eller av föreskrifter som Transportstyrelsen har meddelat, gäller följande värden för bruttovikt av fordon och fordonståg på hjul.

Avstånd i meter mellan fordonets eller fordonstågets första och sista axel			Högsta tillåtna bruttovikt i ton för fordonet eller fordonståget			
			BK1	BK2	BK3	BK4
mindre än		1,0	11,5	16,0	12,0	11,5
1,0	men inte	1,3	16	16,0	12,0	16
1,3	men inte	1,8	18	16,0	12,0	18
1,8	men inte	2,0	20	16,0	12,0	20
2,0	men inte	2,4	21	20,0	12,5	21
2,4	men inte	2,6	21	20,0	12,5	21
2,6	men inte	2,8	24	22,0	13,0	24
2,8	men inte	3,2	24	22,0	13,5	24
3,2	men inte	3,6	24	22,0	14,0	24
3,6	men inte	4,0	24	22,0	14,5	24
4,0	men inte	4,4	24	22,0	15,0	24
4,4	men inte	4,7	25	22,0	15,5	25
4,7	men inte	4,8	26	22,0	15,5	26
4,8	men inte	5,0	26	22,16	16,0	26
5,0	men inte	5,2	26	22,5	16,0	26
5,2	men inte	5,4	27	22,84	16,5	27
5,4	men inte	5,6	28	23,18	16,5	28
5,6	men inte	5,8	29	23,52	17,0	29
5,8	men inte	6,0	30	23,86	17,0	30
6,0	men inte	6,2	31	24,2	17,5	31
6,2	men inte	6,4	32	24,54	17,5	32
6,4	men inte	6,6	32	24,88	18,0	33
6,6	men inte	6,8	32	25,22	18,0	33
6,8	men inte	7,0	32	25,56	18,5	34
7,0	men inte	7,2	32	25,9	18,5	35
7,2	men inte	7,4	32	26,24	19,0	36
7,4	men inte	7,6	32	26,58	19,0	36
7,6	men inte	7,8	32	26,92	19,5	37
7,8	men inte	8,0	32	27,26	19,5	38
8,0	men inte	8,2	32	27,6	20,0	39
8,2	men inte	8,25	32	27,94	20,0	40
8,25	men inte	8,4	33	27,94	20,0	40
8,4	men inte	8,5	34	28,28	20,5	41
8,5	men inte	8,6	34	28,28	20,5	41
8,6	men inte	8,75	34	28,62	20,5	42
8,75	men inte	8,8	35	28,62	20,5	42
8,8	men inte	9,0	35	28,96	21,0	43

9,0	men inte	9,2	36	29,3	21,0	44
9,2	men inte	9,25	36	29,64	21,5	45
9,25	men inte	9,4	37	29,64	21,5	45
9,4	men inte	9,5	37	29,98	21,5	46
9,5	men inte	9,6	38	29,98	21,5	46
9,6	men inte	9,75	38	30,32	22,0	47
9,75	men inte	9,8	39	30,32	22,0	47
9,8	men inte	10,0	39	30,66	22,0	48
10,0	men inte	10,2	40	31,0	22,5	49
10,2	men inte	10,25	40	31,34	22,5	50
10,25	men inte	10,4	41	31,34	22,5	50
10,4	men inte	10,5	41	31,68	23,0	50
10,5	men inte	10,6	42	31,68	23,0	50
10,6	men inte	10,75	42	32,02	23,0	51
10,75	men inte	10,8	43	32,02	23,0	51
10,8	men inte	11,0	43	32,36	23,5	51
11,0	men inte	11,2	44	32,7	23,5	52
11,2	men inte	11,25	44	33,04	24,0	52
11,25	men inte	11,4	45	33,04	24,0	52
11,4	men inte	11,5	45	38,0	24,0	53
11,5	men inte	11,6	46	38,0	24,0	53
11,6	men inte	11,75	46	38,0	24,5	53
11,75	men inte	11,8	47	38,0	24,5	53
11,8	men inte	12,0	47	38,0	24,5	54
12,0	men inte	12,2	48	38,0	25,0	54
12,2	men inte	12,4	48	38,0	25,0	55
12,4	men inte	12,5	48	38,0	25,5	55
12,5	men inte	12,6	49	38,0	25,5	55
12,6	men inte	12,8	49	38,0	25,5	56
12,8	men inte	13,0	49	38,0	26,0	56
13,0	men inte	13,2	50	38,0	26,0	57
13,2	men inte	13,4	50	38,0	26,5	57
13,4	men inte	13,5	50	38,04	26,5	58
13,5	men inte	13,6	51	38,04	26,5	58
13,6	men inte	13,8	51	38,56	27,0	58
13,8	men inte	14,0	51	39,08	27,0	59
14,0	men inte	14,2	52	39,6	27,5	59
14,2	men inte	14,4	52	40,12	27,5	60
14,4	men inte	14,5	52	40,64	28,0	60
14,5	men inte	14,6	53	40,64	28,0	60
14,6	men inte	14,8	53	41,16	28,0	61
14,8	men inte	15,0	53	41,68	28,5	61
15,0	men inte	15,2	54	42,2	28,5	62
15,2	men inte	15,4	54	42,72	29,0	62
15,4	men inte	15,5	54	43,24	29,0	63
15,5	men inte	15,6	55	43,24	29,0	63
15,6	men inte	15,8	55	43,76	29,5	63
15,8	men inte	16,0	55	44,28	29,5	64

16,0	men inte	16,2	56	44,8	30,0	64
16,2	men inte	16,4	56	45,32	30,0	65
16,4	men inte	16,5	56	45,84	30,5	65
16,5	men inte	16,6	57	45,84	30,5	65
16,6	men inte	16,8	57	46,36	30,5	66
16,8	men inte	17,0	57	46,88	31,0	66
17,0	men inte	17,2	58	47,4	31,0	67
17,2	men inte	17,4	58	47,92	31,5	67
17,4	men inte	17,5	58	48,44	31,5	68
17,5	men inte	17,6	59	48,44	31,5	68
17,6	men inte	17,8	59	48,96	32,0	68
17,8	men inte	18,0	59	49,48	32,0	69
18,0	men inte	18,2	60	50,0	32,5	69
18,2	men inte	18,4	60	50,52	32,5	70
18,4	men inte	18,5	60	51,04	33,0	70
18,5	men inte	18,7	61	51,40	33,0	70
18,7	men inte	18,8	61	51,40	33,0	71
18,8	men inte	19,0	61	51,40	33,5	71
19,0	men inte	19,2	62	51,40	33,5	71
19,2	men inte	19,6	62	51,40	34,0	72
19,6	men inte	19,7	63	51,40	34,5	72
19,7	men inte	20,0	63	51,40	34,5	73
20,0	men inte	20,2	63	51,40	35,0	73
20,2	men inte	20,4	64	51,40	35,0	74
20,4	men inte	20,8	64	51,40	35,5	74
20,8	men inte	21,2	64	51,40	36,0	74
21,2	men inte	21,6	64	51,40	36,5	74
21,6	men inte	22,0	64	51,40	37,0	74
22	eller större		64	51,40	37,0	74

Avsnitt 4.1.1: För en släpvagn eller för en dolly med tillkopplad påhängsvagn med ett minsta avstånd mellan första och sista axeln av 6,6 meter gäller dock följande på väg med bärighetsklass 1.

Avstånd i meter mellan släpvagnens första och sista axel eller mellan dollyns första och påhängsvagnens sista axel			Högsta tillåtna bruttovikt i ton för släpvagnen
			BK1
6,6	men inte	6,8	33
6,8	men inte	7,0	34
7,0	men inte	7,2	35
7,2	men inte	7,6	36
7,6	men inte	7,8	37
7,8	eller större		38

Avsnitt 4.1.2: På väg med bärighetsklass 1 eller 2 får bruttovikten för ett motordrivet fordon dock inte överstiga följande värden.

När fordonet	Högsta tillåtna bruttovikt i ton för fordonet	
	BK1	BK2
a) har två axlar och inte är en buss	18	18
b) är en buss och har två axlar	19,5	19,5
c) har tre axlar	25	
d) har tre axlar och drivaxeln är försedd med dubbelmonterade hjul och luftfjädring eller likvärdig fjädring, eller om varje drivaxel är försedd med dubbelmonterade hjul och vikten inte på någon axel överstiger 9,5 ton	28	
e) är en ledbuss och har tre axlar	28	
f) har fyra eller fler axlar	31	
g) har fyra eller fler axlar och drivaxeln är försedd med dubbelmonterade hjul och luftfjädring eller likvärdig fjädring, eller om varje drivaxel är försedd med dubbelmonterade hjul och vikten inte på någon av axlarna överstiger 9,5 ton	32	

Avsnitt 4.1.3: På väg med bärighetsklass 1 eller 2 gäller att om ett motorfordon drivs helt eller delvis med alternativt bränsle får de bruttovikter som anges i avsnitt 4.1.2. a, c och e överskridas med den extra vikt som tekniken för det alternativa bränslet kräver. Bruttovikten får dock inte överskridas med mer än ett ton eller, om driften är utsläppsfri, två ton.

Avsnitt 4.1.4: På väg med bärighetsklass 3 gäller att om axelavståndet är 22,0 meter eller större, är högsta tillåtna bruttovikten 37,5 ton med tillägg av 0,25 ton för varje 0,2 meter som axelavståndet överstiger 22,0 meter.

Avsnitt 4.2: Fordon på band

Följande värden gäller för bruttovikt av fordon och fordonståg på band.

	Högsta tillåtna bruttovikt i ton för fordonet eller fordonståget			
	BK1	BK2	BK3	BK4
	24	18	18	24

Avsnitt 4.3: Fordon på medar

Följande värden gäller för bruttovikt av fordon och fordonståg på medar.

	Högsta tillåtna bruttovikt i ton för fordonet eller fordonståget			
	BK1	BK2	BK3	BK4
	18	18	18	18

Avsnitt 5: Avstånd mellan axlar i fordonståg

Om annat inte följer av avsnitt 5.1 eller 6 eller av föreskrifter som Transportstyrelsen har meddelat, gäller följande värden för avståndet mellan den första axeln på ett tillkopplat fordon och den sista axeln på fordonet som det är kopplat till.

	Avståndet får inte underskrida följande antal meter			
	BK1	BK2	BK3	BK4
Båda axlarna är enkelaxlar	3	3	3	3
Den ena axeln är en enkelaxel och den andra ingår i en boggi eller trippelaxel	3	4	4	3
Axlarna ingår i varsin boggi	4	4	4	4
Den ena axeln ingår i en boggi och den andra i en trippelaxel eller båda i en trippelaxel	5	–	–	4

Avsnitt 5.1: Undantag från avsnitt 5

Trots avsnitt 5 får ett fordonståg föras om vikten för varje möjlig kombination av axlar inom fordonståget understiger högsta tillåtna bruttovikt för motsvarande avstånd mellan första och sista axeln enligt avsnitt 1–4. Vid jämförelse med de värden som i avsnitt 1–4 gäller för väg med bärighetsklass 1 får de värden som anges för släpvagnar även tillämpas för de fall där dragfordonet ingår i jämförelsen.

Avsnitt 6: Fordon eller fordonståg som huvudsakligen används i internationell trafik

Ett fordon eller fordonståg som huvudsakligen används i internationell trafik får föras på väg med bärighetsklass 1 eller 4 även om högsta bruttovikt enligt avsnitt 4 överskrids eller avstånd mellan axlar enligt avsnitt 5 underskrids. Detta undantag får dock tillämpas endast om fordonet eller fordonståget inte överskrider följande bruttovikt eller längd:

1. treaxligt motorfordon: 26 ton,
2. fyraxligt fordonståg: 38 ton,
3. fem- eller sexaxligt fordonståg: 40 ton,
4. treaxligt motorfordon med två- eller treaxlig påhängsvagn vid transport av 40 fots ISO-container: 44 ton,
5. bil med påhängsvagn: 16,5 meter,

6. bil med släpvagn: 18,75 meter.

Om ett treaxligt motorfordon drivs helt eller delvis med alternativt bränsle får de bruttovikter som anges i första stycket överskridas med den extra vikt som tekniken för det alternativa bränslet kräver. Bruttovikten får dock inte överskridas med mer än ett ton eller, om driften är utsläppsfri, två ton.

1.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1982:789) om ersättning för polisbevakning och för anslutning av larmanläggningar till Polismyndigheten

Härigenom föreskrivs att 1 § förordningen (1982:789) om ersättning för polisbevakning och för anslutning av larmanläggningar till Polismyndigheten¹ ska ha följande lydelse.

1 §²

Avgifter för polisbevakning ska betalas med belopp *som anges* i 3 § i följande fall:

1. När Polismyndigheten har beslutat om ersättningsskyldighet med stöd av 2 kap. 27 § ordningslagen (1993:1617).

2. När polisbevakning har uppställts som villkor i ett beslut enligt 13 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276) *som avser undantag från 4 kap. 2, 3, 12–15 a, 17, 17 a eller 18 § eller från lokala trafikföreskrifter som avses i 10 kap. 1 § andra stycket 15 eller 16 samma förordning* eller motsvarande bestämmeelse i äldre författning.

3. När polisbevakning av värde-transport har begärts.

När Polismyndigheten med stöd av 8 § andra stycket lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m. har beslutat om ersättningsskyldighet för polisutryckning ska avgift betalas med samma belopp. Det som anges i denna förordning om bevakning gäller *för sådant fall* utryckning.

De belopp som anges i 3 § ska också tillämpas när en part, en målsägande eller ett vittne, med stöd av en bestämmelse i rättegångsbalken, ska förpliktas att ersätta kostnaderna för att Polismyndigheten har

Avgifter för polisbevakning ska betalas *enligt* 3 § i följande fall:

1. när Polismyndigheten har beslutat om ersättningsskyldighet med stöd av 2 kap. 27 § ordningslagen (1993:1617),

2. när polisbevakning har uppställts som villkor i ett beslut *om undantag* enligt 13 kap. 3 b § 6, 8, 9, 10, 11 eller 12 trafikförordningen (1998:1276), *undantag från lokala trafikföreskrifter som avses i 10 kap. 1 § andra stycket 15 eller 16 trafikförordningen eller undantag* enligt motsvarande bestämmelse i en äldre författning, *och*

3. när polisbevakning av värde-transport har begärts.

När Polismyndigheten med stöd av 8 § andra stycket lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m. har beslutat om ersättningsskyldighet för polisutryckning ska avgift betalas med samma belopp. Det som anges i denna förordning om bevakning gäller *då* utryckning.

De belopp som anges i 3 § ska också tillämpas när en part, en målsägande eller ett vittne, med stöd av en bestämmelse i rättegångsbalken, ska förpliktas att ersätta kostnaderna för att Polismyndigheten har

¹ Förordningen omtryckt 1984:729. Senaste lydelse av förordningens rubrik 2014:1134.

² Senaste lydelse 2014:1134.

hämtat honom eller henne till förhandling inför domstol. Det som anges i 3 § om bevakning gäller *för sådant fall* hämtning.

hämtat honom eller henne till förhandling inför domstol. Det som anges i 3 § om bevakning gäller *då* hämtning.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1990:1165) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg

Härigenom föreskrivs att 10 § förordningen (1990:1165) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg¹ ska ha följande lydelse.

10 §²

I fråga om förare av spårvagn gäller i tillämpliga delar 2 kap. 1, 3, 4 §§, 5 § första stycket 1, 5 § första stycket 2 såvitt avser skyldighet att lämna fri väg för järnvägståg, 6 §, 7 § såvitt avser korsande av järnväg och 8 §, 3 kap. 1, 2, 5, 14, 15 §§, 17 § första stycket, 20, 50, 62, 64, 65, 67, 68, 76, 78 och 79 §§ samt 4 kap. 1 § trafikförordningen (1998:1276).

I fråga om förare av spårvagn gäller i tillämpliga delar *följande bestämmelser i trafikförordningen (1998:1276)*:

- 2 kap. 1, 3 och 4 §§,
- 2 kap. 5 § första stycket 1,
- 2 kap. 5 § första stycket 2, när det gäller skyldighet att lämna fri väg för järnvägståg,
- 2 kap. 6 §,
- 2 kap. 7 §, i fråga om korsande av järnväg,
- 2 kap. 8 §,
- 3 kap. 1, 2, 5, 14 och 15 §§,
- 3 kap. 17 § första stycket,
- 3 kap. 20, 50, 62, 64, 65, 67, 68, 76, 78 och 79 §§, och
- 4 kap. 77 §.

I en säkerhetsordning för spårväg får föreskrivas undantag från 3 kap. 17 § första stycket trafikförordningen. *Sådant* undantag *skall* anges med tilläggstavla på det vägmärke som anger den enligt 3 kap. 17 § första stycket trafikförordningen *tillåtna färdhastigheten*.

I en säkerhetsordning för spårväg får *det* föreskrivas undantag från 3 kap. 17 § första stycket trafikförordningen. *Ett sådant* undantag *ska* anges med tilläggstavla på det vägmärke som anger den *färdhastighet som är tillåten* enligt 3 kap. 17 § första stycket trafikförordningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

¹ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2004:531.

² Senaste lydelse 2004:1088.

1.4 Förslag till förordning om ändring i vägtrafikförordningen (1995:137) för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap

Härigenom föreskrivs att 8–10 §§ vägtrafikförordningen (1995:137) för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap¹ ska ha följande lydelse.

8 §²

Myndigheten för civilt försvar får efter *hörande* av Transportstyrelsen fastställa den högsta hastighet som i stället för vad som anges i 4 kap. 20 § första och andra styckena och 21 § trafikförordningen (1998:1276) ska gälla för färd med fordon som används vid räddningsinsatser under höjd beredskap.

Myndigheten för civilt försvar får, efter att ha gett Transportstyrelsen tillfälle att yttra sig, fastställa den högsta hastighet som i stället för *det* som anges i 4 kap. 52–66 §§ trafikförordningen (1998:1276) ska gälla för färd med fordon som används vid räddningsinsatser under höjd beredskap.

9 §³

Myndigheten för civilt försvar får, efter att ha gett Transportstyrelsen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att *fordon som används vid räddningsinsatser under höjd beredskap eller utbildning får*

Myndigheten för civilt försvar får, efter att ha gett Transportstyrelsen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om

1. att fordon som används vid räddningsinsatser under höjd beredskap eller utbildning får

1. föras med högre vikt än den totalvikt som är tillåten enligt 4 kap. 4 § trafikförordningen (1998:1276), och

a) föras med högre vikt än den totalvikt som är tillåten enligt 4 kap. 28 § trafikförordningen (1998:1276), och

2. föras på en väg som inte är enskild med högre axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt än som är tillåtet enligt 4 kap. 11–14 §§ trafikförordningen eller enligt lokala trafikföreskrifter.

b) föras på en väg som inte är enskild med högre axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt än som är tillåtet enligt 4 kap. 46 § trafikförordningen, enligt föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 47, 48 eller 49 § trafikförordningen eller enligt lokala trafikföreskrifter meddelade med stöd av trafikförordningen, och

¹ Senaste lydelse av förordningens rubrik 2003:797.

² Senaste lydelse 2025:1097.

³ Senaste lydelse 2025:1097.

2. att det till ett motordrivet fordon får kopplas fler fordon eller fordon med högre bruttovikt eller högre släpvagnsvikt än vad som är tillåtet enligt 4 kap. 25 och 26 §§ trafikförordningen.

Myndigheten för civilt försvar får också, efter att ha gett Transportstyrelsen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om att det till ett motordrivet fordon får kopplas fler fordon eller fordon med högre bruttovikt eller högre släpvagnsvikt än vad som är tillåtet enligt 4 kap. 2 § trafikförordningen.

10 §⁴

Myndigheten för civilt försvar får efter hörande av Transportstyrelsen föreskriva sådant undantag från 4 kap. 9 § första stycket eller 10 § första stycket trafikförordningen (1998:1276) som behövs för den verksamhet som bedrivs av den kommunala organisationen för räddningstjänst.

Myndigheten för civilt försvar får, efter att ha gett Transportstyrelsen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om sådana undantag från 4 kap. 6 och 12 §§ trafikförordningen (1998:1276) som behövs för den verksamhet som bedrivs av den kommunala organisationen för räddningstjänst.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

⁴ Senaste lydelse 2025:1097.

1.5 Förslag till förordning om ändring i vägmärkesförordningen (2007:90)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 12 och 17 §§ vägmärkesförordningen (2007:90) ska ha följande lydelse.

2 kap.

Nuvarande lydelse

12 §¹ Anvisningsmärken är följande.

Märke	Närmare föreskrifter
<hr/>	
E31 Miljözon 	Märket anger att bestämmelserna i 4 kap. 22–24 a §§ trafikförordningen (1998:1276) är tillämpliga. Om märket används som förberedande upplysning om att en miljözon börjar, anges avståndet på en tilläggs-tavla. Märket kan även vara infogat i ett lokaliseringsmärke. Märket är uppsatt vid infarterna till miljözonen och gäller till den plats där ett märke E6, tätbebyggt område upphör, märke E32, slut på miljözon, eller ett annat miljözonsmärke är uppsatt.

Föreslagen lydelse

12 §² Anvisningsmärken är följande.

Märke	Närmare föreskrifter
<hr/>	
E31 Miljözon 	Märket anger att bestämmelserna i 4 kap. 69–76 §§ trafikförordningen (1998:1276) är tillämpliga. Om märket används som förberedande upplysning om att en miljözon börjar, anges avståndet på en tilläggs-tavla. Märket kan även vara infogat i ett lokaliseringsmärke. Märket är uppsatt vid infarterna till miljözonen och gäller till den plats där ett märke E6, tätbebyggt område

¹ Senaste lydelse 2020:844.

² Senaste lydelse 2020:844.

upphör, märke E32, slut på miljözon, eller ett annat miljözonsmärke är uppsatt.

Nuvarande lydelse

17 §³ Lokaliseringsmärken för vägvisning är följande.

Märke	Närmare föreskrifter
F31 Lämplig väg eller förbifart för visst fordonsslag eller trafikantgrupp	Fordonsslaget eller trafikantgruppen anges med symbol enligt 28 §.

F31a Färdväg för långa fordonståg Märket anger färdväg enligt föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 17 f § trafikförordningen (1998:1276).
Avvikelse från färg får inte ske.

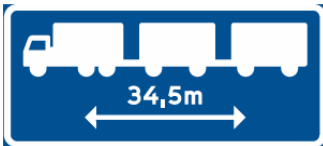
Föreslagen lydelse

17 §⁴ Lokaliseringsmärken för vägvisning är följande.

Märke	Närmare föreskrifter
F31 Lämplig väg eller förbifart för visst fordonsslag eller trafikantgrupp	Fordonsslaget eller trafikantgruppen anges med symbol enligt 28 §. Avvikelse från färg får inte ske.

F31a Färdväg för långa fordonståg Märket anger färdväg enligt föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 39 § trafikförordningen (1998:1276).
Avvikelse från färg får inte ske.

³ Senaste lydelse 2025:268.

⁴ Senaste lydelse 2025:268.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter ska ha följande lydelse.

2 §¹

Denna förordning tillämpas på följande slag av trafikföreskrifter:

1. föreskrifter enligt 41 § väglagen (1971:948),
2. föreskrifter enligt 3 kap. 17 § andra och fjärde styckena trafikförordningen (1998:1276),
3. föreskrifter enligt 4 kap. 11 och 17 f §§ trafikförordningen, 3. föreskrifter enligt 4 kap. 39 och 47 §§ trafikförordningen,
4. föreskrifter enligt 9 kap. 1 § tredje stycket trafikförordningen,
5. lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap. 1 § trafikförordningen,
6. föreskrifter enligt 10 kap. 14 § första stycket c trafikförordningen, och
7. lokala trafikföreskrifter enligt 2 kap. 3 och 10 §§ militärtrafikförordningen (2009:212).

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

¹ Senaste lydelse 2023:182.

1.7 Förslag till förordning om ändring i fordonsförordningen (2009:211)

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 1 § fordonförordningen (2009:211) ska ha följande lydelse.

5 kap.

1 §¹

Godkännande vid lämplighetsbesiktning krävs för att

1. en lätt lastbil ska få användas i taxitrafik,
2. en lastbil, ett släpfordon eller ett terrängmotorfordon, i andra fall än som avses i 1, med förare och mot betalning ska få ställas till allmänhetens förfogande för personbefordran,
3. en personbil ska få användas vid övningskörning i trafikskola,
4. ett fordon som har kopplats till något annat motordrivet fordon än en buss eller ett terrängmotorfordon ska få användas för personbefordran,
5. en bil ska få registreras som utryckningsfordon enligt 2 kap. 11 § 1 förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning,
 6. *en personbil ska få dra en släpkärra med en hastighet av 100 kilometer i timmen enligt 4 kap. 53 § trafikförordningen (1998:1276), och*
 7. ett fordon med en släpvagn, vilken är förbunden med dragfordonet genom den gemensamma lasten, ska få framföras med en hastighet av 50 kilometer i timmen enligt 4 kap. 56 § 1 trafikförordningen (1998:1276).
6. ett fordon med en släpvagn, vilken är förbunden med dragfordonet genom den gemensamma lasten, ska få framföras med en hastighet av 50 kilometer i timmen enligt 4 kap. 20 § *andra stycket* 4 trafikförordningen (1998:1276).

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

1.8 Förslag till förordning om ändring i militärtrafikförordningen (2009:212)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 a § och 2 kap. 7 och 14 §§ militärtrafikförordningen (2009:212) ska ha följande lydelse.

1 kap.

4 a §¹

Bestämmelserna om mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning i 4 kap. 10 e § *andra meningen* trafikförordningen (1998:1276) gäller inte när ett fordon används i tjänsteutövning av personal inom Försvarsmakten eller Försvarets materielverk.

Bestämmelserna om mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning i 4 kap. 16 § *andra stycket* trafikförordningen (1998:1276) gäller inte när ett fordon används i tjänsteutövning av personal inom Försvarsmakten eller Försvarets materielverk.

Försvarsmakten får, efter att ha hört Försvarets materielverk, meddela föreskrifter om verkställigheten av första stycket.

2 kap.

7 §²

Under en militär övning får fordon som brukas av Försvarsmakten eller av någon annan myndighet som deltar i övningen

– föras trots *bestämmelserna* i 3 kap. 2, 4 och 6–13 §§, 17 § sjätte stycket, 21 § första stycket, 68–74, 77, 82 och 83 §§, 4 kap. 2–6, 10, 12, 13, 15, 15 a, 17, 17 a, 18, 19–21 och 22 a–22 d §§, 5 kap. 1–5 §§, 6 kap. 1–5 §§ och 9 kap. 1 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276) eller i *föreskrifter* som meddelats med stöd av den förordningen, och

– stannas eller parkeras trots *bestämmelserna* i 3 kap. 47 § 3, 48, 49, 49 a, 52–55 §§ och 9 kap. 1 § första stycket 5 trafikförordningen eller i *föreskrifter* som meddelats med stöd av den förordningen.

Försvarsmakten får meddela föreskrifter för verkställigheten av första stycket.

1. föras trots 3 kap. 2, 4 och 6–13 §§, 17 § sjätte stycket, 21 § första stycket, 68–74, 77, 82 och 83 §§, 4 kap. 1, 6, 19, 25–37, 46, 52–66 och 70–73 §§, 5 kap. 1–5 §§, 6 kap. 1–5 §§ och 9 kap. 1 § första stycket 1 trafikförordningen (1998:1276) eller *föreskrifter* som meddelats med stöd av den förordningen, och

2. stannas eller parkeras trots 3 kap. 47 § 3, 48, 49, 49 a, 52–55 §§ och 9 kap. 1 § första stycket 5 trafikförordningen eller *föreskrifter* som meddelats med stöd av den förordningen.

¹ Senaste lydelse 2018:1494.

² Senaste lydelse av 2 kap. 7 § (2018:1564).

I andra fall än vid en militär operation eller övning får ett fordon som tillhör eller brukas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt föras *trots bestämmelserna i 4 kap. 2–6, 12, 13, 15, 15 a, 17, 17 a och 18 §§, 5 kap. 1, 4 och 5 §§ trafikförordningen (1998:1276) eller i föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen*

I andra fall än vid en militär operation eller övning får ett fordon som tillhör eller brukas av Försvarsmakten, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt föras *trots 4 kap. 1, 19, 25–37 och 46 §§ och 5 kap. 1, 4 och 5 §§ trafikförordningen (1998:1276) eller föreskrifter som meddelats med stöd av den förordningen.*

1. för provkörning i samband med tillverkning eller reparation av fordonet,

2. för färd kortaste lämpliga väg från hamn, järnvägsstation, fabrik, reparationsverkstad, förvaringslokal eller liknande till en annan sådan plats eller lokal eller till ett garage, och

3. för färd kortaste lämpliga väg till och från ett besiktningsorgan enligt 4 kap. 2 § fordonslagen (2002:574) eller en militär besiktningsman för besiktning.

Försvarsmakten får meddela föreskrifter för verkställigheten av första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2027.

2 Förslag för effektivare vägtransporter

En förutsättning för att nå de transportpolitiska målen är att resor och transporter på väg kan utföras så effektivt som möjligt. Reglerna om fordon och hur de får framföras bör därför moderniseras i de avseenden som presenteras i avsnitt 2.1–2.3. För effektivare vägtransporter bör också omledning av trafik i samband med olyckor eller vägarbeten underlättas. Förslag om det presenteras i avsnitt 2.4. Därutöver bör det bli tydligare vad som gäller när en väg på grund av tjälförhållandena tillåts ha en annan bärighetsklass än den som annars gäller. Ett förslag om det presenteras i avsnitt 2.5. Följdändringar och redaktionella och språkliga förtydliganden som hör samman med följdändringarna presenteras i avsnitt 2.6.

2.1 Höjd hastighet för personbil med släp

Promemorians förslag

En personbil klass I med en tillkopplad släpkärra ska på motorväg och motortrafikled få föras med en hastighet som är högst 100 kilometer i timmen när

- bilens totalvikt är högst 3 500 kilogram,
- bilen är utrustad med låsningsfria bromsar,
- släpkärrans totalvikt inte överskrider 0,8 gånger bilens tjänstevikt,
- släpkärran är tillverkad eller anpassad för att dras med en hastighet upp till 100 kilometer i timmen, och
- fordonståget är godkänt vid lämplighetsbesiktning som föreskrivits för att få föras med hastigheten 100 kilometer i timmen.

Skälen för promemorians förslag

Motorfordon som drar släp får enligt nuvarande 4 kap. 20 § andra stycket 1 trafikförordningen (1998:1276) framföras i högst 80 kilometer i timmen.

I flera av Sveriges grannländer finns varianter på regler som möjliggör att släpvagnar under vissa omständigheter kan få framföras i 100 kilometer i timmen (ibland refererat till som ”Tempo 100”). ”Tempo 100” är ursprungligen den tysk benämningen för att efter en speciell besiktning få framföra vissa släpvagnar i 100 kilometer i timmen på väg med minst motsvarande hastighetsbegränsning.

En höjd vägstandard och högre säkerhetsteknisk kvalitet på fordon och släp motiverar att vissa personbilar med släp kan få framföras i högre hastighet än 80 kilometer i timmen även i Sverige. Det gör att fordonen inte kommer att framföras med lika stor avvikelse i hastighet jämfört med andra fordon. Fordonståg som uppfyller de förutsättningar som anges i förslaget (se rutan) bör därför få framföras i 100 kilometer på motorvägar och motortrafikleder. Om en lägre hastighet gäller på vägen, ska naturligtvis fordonståget inte få framföras med högre hastighet än den som gäller för vägen.

Som framgår av förslaget ska fordonstågets lämplighet för hastigheten 100 kilometer i timmen ha prövats vid en lämplighetsbesiktning. Detta på

grund av att höga hastigheter med släp ställer höga krav på fordonskombinationens bromsförmåga, styrstabilitet och kopplingsanordning. Bestämmelserna om lämplighetsbesiktning i fordonsförordningen bör kompletteras i enlighet med detta. Lämplighetsbesiktningen ska säkerställa att både dragfordon och släp uppfyller de tekniska och säkerhetsmässiga krav – bland annat avseende bromssystem, viktförhållanden och stabilitet – som är nödvändiga för framförande i 100 kilometer i timmen.

2.2 Effektivare lastbilsekipage

Transportbransch och fordonstillverkare efterfrågar mer flexibla längdregler för lastbilsekipage så att fler långa fordonståg ska kunna användas. Detta är viktigt för att både åstadkomma effektiva och trafiksäkra transporter. Ett antal regeländringar föreslås därför så att regelverket moderniseras och förtydligas på ett sätt som möjliggör effektivare transporter med längre fordonståg, samtidigt som trafiksäkerheten upprätthålls.

2.2.1 Villkor för fordonståg som är längre än 24 meter men inte längre än 25,25 meter

Promemorians förslag

I trafikförordningens bestämmelser om längsta tillåtna längd på fordon och fordonståg för att få föras på andra vägar än enskilda vägar, ska det införas nya måttbestämmelser så att fler fordon som är längre än 24,0 men inte längre 25,25 meter, får föras. Ändringarna är:

- Begränsningen av längden på varje ingående släpfordon till högst 12,0 meter avgränsas till att bara gälla släpkärror.
- Det införs en bestämmelse om att avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och bakkanten på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra inte får överstiga 12,0 meter.
- Det införs en bestämmelse om att det horisontella avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och varje punkt på framkanten på lastutrymmet på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra inte får överstiga 2,04 meter.

Skälen för promemorians förslag

Det finns ett behov av att modernisera måttbestämmelserna i 4 kap. 17 och 17 f §§ trafikförordningen (1998:1276) för att möjliggöra mer effektiva godstransporter. Genom att justera vissa måttbestämmelser för släpvagnar och påhängsvagnar skapas förutsättningar för att använda fler typer av fordonskombinationer. Förslagen möjliggör för användningen av långlinkar och fulltrailer. Det bedöms bidra till förbättrad produktivitet i transportsektorn, lägre bränsleförbrukning per transporterat ton och minskad klimatpåverkan.

Ett centralt problem i nuvarande reglering är att längdbegränsningen om högst 12,0 meter för släpfordon inte gör åtskillnad mellan olika typer av

släp. Begränsningen är i praktiken endast motiverad för släpkärror, medan andra släpvagnstyper har helt andra konstruktionsförutsättningar. Genom att avgränsa längdkravet till att enbart gälla släpkärror skapas ett mer ändamålsenligt regelverk som bättre speglar fordonsflottans tekniska variation. Vidare har det tidigare villkoret för påhängsvagnar – att avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten inte får överstiga 12,0 meter – gett upphov till tolkningssvårigheter. Det har inte varit tydligt om måttet avser själva fordonets bakkant eller lastutrymmets bakkant. Genom att precisera att måttet ska avse bakkanten på lastutrymmet, containern eller växelflaket undanröjs dessa oklarheter och rättstillämpningen underlättas. Det befintliga framåtskjutet om 2,04 meter behålls eftersom det redan överensstämmer med vad som finns reglerat i EU:s mått- och viktdirektiv, finsk rätt och att det är etablerat i svensk fordonsutformning.

2.2.2 Villkor för att fordonståg ska få omfattas av föreskrifter som tillåter en längd upp till 34,5 meter

Promemorians förslag

Möjligheten för Trafikverket eller kommunen att meddela föreskrifter om att fordonståg med en längd upp till 34,5 meter får föras på väg, del av väg eller vägsträcka utökas genom ändringar i de villkor som ett fordonståg måste uppfylla för att få omfattas av sådana föreskrifter. Ändringarna är:

- Begränsningen av längden på varje ingående släpfordon till högst 12,0 meter avgränsas till att bara gälla släpkärror.
- Villkoret om avståndet på 12,0 meter mellan kopplingstappen och bakkanten på en påhängsvagn preciseras till att gälla bakkanten på lastutrymmet, containern eller växelflaket på en påhängsvagn.
- Ett nytt villkor införs om att avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och bakkanten på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra inte får överstiga 12,0 meter.
- Ett nytt villkor införs om att det horisontella avståndet mellan framaxelns eller framaxlarnas vridcentrum och varje punkt på framkanten på lastutrymmet på en annan släpvagn än en påhängsvagn eller släpkärra inte får överstiga 2,04 meter.

Skälen för promemorians förslag

Bestämmelserna i nuvarande 4 kap. 17 f § trafikförordningen reglerar de tekniska villkor som måste vara uppfyllda för att Trafikverket eller en kommun ska kunna tillåta fordonståg med en längd upp till 34,5 meter. Regelverket har hittills utformats utifrån äldre fordonskonfigurationer och har i vissa delar visat sig otillräckligt anpassat till dagens fordonsutformning och de kombinationer som används i modern, effektiv godstransport. Ett centralt problem i nuvarande reglering är att längdbegränsningen om högst 12,0 meter för släpfordon inte gör åtskillnad mellan olika typer av släp. Begränsningen är i praktiken endast motiverad för släpkärror, medan

andra släpvagnstyper har helt andra konstruktionsförutsättningar. Genom att avgränsa längdkravet till att enbart gälla släpkärror skapas ett mer ändamålsenligt regelverk som bättre speglar fordonsflottans tekniska variation. Vidare har det tidigare villkoret för påhängsvagnar – att avståndet mellan kopplingstappen och bakkanten inte får överstiga 12,0 meter – gett upphov till tolkningssvårigheter. Det har inte varit tydligt om måttet avser själva fordonets bakkant eller lastutrymmets bakkant. Genom att precisera att måttet ska avse bakkanten på lastutrymmet, containern eller växelflaket undanröjs dessa oklarheter och rättstillämpningen underlättas. För andra släpvagnar än påhängsvagnar och släpkärror saknas i dag specifika krav som säkerställer god svängförmåga och stabilitet i längre fordonskombinationer. För att upprätthålla trafiksäkerheten och säkerställa att fordonståg upp till 34,5 meter kan framföras på ett kontrollerat bör därför två nya villkor införas. Det ena begränsar avståndet mellan framaxelns vridcentrum och fordonets bakkant till högst 12,0 meter. Det andra begränsar det horisontella avståndet mellan framaxelns vridcentrum och varje punkt på lastutrymmets framkant till högst 2,04 meter. Dessa måttkrav är tekniskt motiverade och syftar till att säkerställa att fordonen uppvisar tillräcklig manövrerbarhet och stabilitet även i trånga trafikmiljöer. Det befintliga framåtskjutet om 2,04 meter behålls eftersom det redan överensstämmer med vad som finns reglerat i EU:s mått- och vikt direktiv, finsk rätt och att det är etablerat i svensk fordonsutformning.

2.2.3 Villkor för längre fordonståg med en förarhytt som ger bättre aerodynamisk prestanda

Promemorians förslag

Reglerna om när ett fordonståg som har en förarhytt som ger bättre aerodynamisk prestanda, energieffektivitet och säkerhetsprestanda får föras utan hinder av längdbegränsningarna till 24,0 eller 25,25 meter ändras enligt följande.

- Den inre radien av den cirkelring som fordonståget ska kunna vända inom ändras till 2,0 meter.
- Ingen del av fordonståget eller lasten får vid vändningen svepa utanför eller innanför cirkelringens yttre respektive inre radie.
- Ett fordonståg anses uppfylla vändkraven, om avståndet från fordonstågets främsta punkt till dess bakersta icke-styrande axel är högst 22,5 meter.

Skälen för promemorians förslag

Bestämmelserna i nuvarande 4 kap. 17 e § trafikförordningen syftar till att möjliggöra användningen av fordonståg med aerodynamiskt utformade förarhytter som ger förbättrad energieffektivitet, trafiksäkerhet och minskad klimatpåverkan. För att sådana fordonståg ska få framföras med en längd som överstiger 24,0 respektive 25,25 meter krävs enligt nuvarande regler att de kan vända inom en cirkelring med en yttre radie på 12,5 meter och en inre radie på 5,3 meter. Det har visat sig att detta vändkrav i prak-

tiken inte kan uppfyllas av de fordonståg som omfattas av undantaget. Kravet är utformat för motordrivna fordon generellt och tar inte tillräcklig hänsyn till de tekniska förutsättningarna för längre fordonståg med aerodynamiska hytter. Detta innebär att den nuvarande regleringen inte fullt ut möjliggör den användning som var avsedd när undantaget infördes. När bestämmelsen bereddes 2020 ingick ett alternativt vändkrav som innebar att fordonståg skulle kunna vända inom en cirkelring med en inre radie på 2,0 meter. Detta villkor bedömdes bättre motsvara fordonstågens faktiska manöverförmåga men togs bort av notifieringsskäl. Det finns nu skäl att återinföra detta villkor för att säkerställa att regleringen blir tekniskt genomförbar och att undantaget kan tillämpas på avsett sätt. Genom att justera vändkraven och tydliggöra att fordonståget inte får svepa utanför eller innanför cirkelringens yttre respektive inre radie skapas ett mer ändamålsenligt och rättssäkert regelverk. Vidare bör ett fordonståg anses uppfylla vändkraven om avståndet mellan fordonstågets främsta punkt och dess bakersta icke-styrande axel är högst 22,5 meter. Detta mått ger en praktiskt användbar och tekniskt relevant bedömningsgrund. Sammantaget bedöms de föreslagna ändringarna vara nödvändiga för att möjliggöra faktisk användning av de längre och mer aerodynamiska fordonståg som regleringen avser att främja. Förslaget bidrar till ökad energieffektivitet, förbättrad trafiksäkerhet och minskade utsläpp, samtidigt som det säkerställer att regelverket är proportionerligt och praktiskt tillämpbart.

2.3 Effektivare kollektivtrafik

Promemorians förslag

Den maximala längd som en ledbuss med fler än en ledad sektion får ha för att få föras på andra vägar än enskilda vägar utökas till 25,25 meter.

Skälen för promemorians förslag

I dag regleras bussars största tillåtna längd i 4 kap. 17 a § trafikförordningen. Bestämmelsen anger i sin nuvarande lydelse att en ledbuss med fler än en ledad sektion får vara högst 24,0 meter.

För att kunna öka kapaciteten i starka kollektivtrafikstråk utan att kräva fler förare, fler avgångar eller nya trafiklösningar bör dubbelledsbussar kunna vara längre än 24 meter. Förslaget syftar till att öka kapaciteten i kollektivtrafiken, särskilt i storstädernas stombussnät. Genom att tillåta längre dubbelledsbussar enligt internationellt standardutförande (25,25 meter) får trafikhuvudmännen större flexibilitet i både fordonsval och planering. Begränsningen till högst 24 meter gör att svenska upphandlare av kollektivtrafik endast har en leverantör för eldrivna högkapacitetsbussar att vända sig till, vilket blir en konkurrensbegränsning vid inköp av bussar och upphandling av kollektivtrafik.

Ledbussar med fler än en ledad sektion bör få vara upp till 25,25 meter långa. Det möjliggör en mer effektiv, kapacitetsstark och klimatvänlig kollektivtrafik i storstadsregionerna utan minskad trafiksäkerhet.

2.4 Smidigare omledning av trafik

Promemorians förslag

För att underlätta tillfällig omledning av trafik föreslås att väghållningsmyndigheten ska få meddela föreskrifter om att en väg med en viss bärighetsklass ska tillfälligt anses ha en annan bärighetsklass med de villkor i fråga om tryck och vikt som gäller för färd på väg med den tillfälliga bärighetsklassen. Sådana föreskrifter får dock meddelas endast om vägen eller vägsträckan tål den tillfälligt ökade belastningen. Myndigheten ska också få besluta att det på vägen eller vägsträckan får föras fordon eller fordonståg som är längre än det som annars gäller.

Skälen för promemorians förslag

Det finns ett behov att tillfälligt kunna leda om trafik när ordinarie rutter inte kan användas t.ex. på grund av en vägskada eller ett arbete på väg. I dag kan sådana omledningar försvåras av att alternativa vägar har en annan bärighetsklass eller begränsningar i fråga om fordonslängd, vilket i sin tur riskerar att skapa onödigt långa omvägar och andra störningar i trafiken. Många vägar klarar högre belastning under begränsade tidsperioder, och genom att myndigheten får befogenhet att tillfälligt bestämma att en väg ska anses ha en annan bärighetsklass, dvs. tillfälligt bestämma ändrade villkor för fordons tryck och vikt, kan vägnätet utnyttjas mer effektivt. En sådan tillfällig ändring av bärighetsklass bör dock få bestämmas endast om den berörda vägen eller vägsträckan tål den tillfälligt ökade belastningen. En svag bro på omledningsvägen kan t.ex. hindra ett sådant beslut. Det är väghållningsmyndigheten som bäst känner vägens styrkor och svagheter och är mest lämpad att göra de avvägningar som behövs inför ett beslut om att tillfälligt ändra vägens bärighetsklass. Myndigheten bör också få tillåta längre fordon eller fordonståg på vägsträckor än som annars är tillåtet. Förslaget innebär att det blir möjligt att snabbt kunna tillåta högre bärighet och längre fordonståg vilket underlättar framkomligheten för transportnäringen och ger nytta utifrån ett systemperspektiv.

2.5 Tydligare bestämmelser som underlättar tung trafik på vintervägar

Promemorians förslag

Om den statliga väghållningsmyndigheten beslutar att en allmän väg med bärighetsklass 2 eller 3 som staten är väghållare för, på grund av tjälförhållandena, under en kort tid tillfälligt inte ska tillhöra bärighetsklassen ska det av beslutet framgå vilken högre bärighetsklass som i stället gäller under den tiden.

Skälen för promemorians förslag

Om det är lämpligt med hänsyn till tjälförhållandena får den statliga väghållningsmyndigheten under en kortare tid besluta att en allmän väg som staten är väghållare för och som tillhör bärighetsklass 2 eller 3 under den del av året när vägen inte är frusen, ska tillhöra en annan bärighetsklass. I dag tillåter bestämmelsen att väghållningsmyndigheten får besluta att vägen tillhör bärighetsklass 1, men genom förslaget skulle det även bli tillåtet att besluta att vägen tillhör bärighetsklass 4 under den tillfälliga perioden. Genom att det i beslutet framgår vilken högre bärighetsklass som ska tillämpas under den tillfälliga perioden säkerställs att de gällande begränsningarna framgår med tillräcklig tydlighet för såväl trafikanter som tillsyns- och kontrollmyndigheter. En sådan precisering minskar risken för att vägen belastas på ett sätt som den aktuella bärigheten inte medger.

2.6 Redaktionella och språkliga ändringar

2.6.1 En ny disposition av 4 kap. trafikförordningen

Promemorians förslag
Bestämmelserna i 4 kap. trafikförordningen får en ny disposition.

Skälen för promemorians förslag

Sedan trafikförordningens tillkomst har 4 kap. ändrats mer än 45 gånger. Många paragrafer är onödigt långa och svårnavigerade. Den inbördes ordningen mellan de olika bestämmelserna är inte alltid logisk. Kapitlet bör därför få en ny disposition och bestämmelserna uppdateras språkligt och redaktionellt med nya rubriker som underlättar navigeringen. Bestämmelserna bör disponeras enligt följande och med följande rubriker.

Nuvarande 4 kap.	Nya 4 kap.
	4 kap. Bestämmelser för trafik med motordrivna fordon
	Passagerare
6 §	1 §
6 a §	2 §
6 b §	3 §
6 c §	4 §
	Personbefordran i släpvagn eller släpsläde
15 b §	5 §
	Bilbälten och andra skyddsanordningar
10 §	6 §
10 a §	7 §
10 b §	8 §
10 c §	9 §
10 d § 1st	10 §
10 d § 2st	11 §

Nuvarande 4 kap.	Nya 4 kap.
	Skyddshjälm
9 § 1st	12 §
9 § 2st	13 §
9 § 3st	14 §
9 § 4st	15 §
	Användning av mobiltelefon och annan kommunikationsutrustning
10 e §	16 §
	Buller och avgaser
7 §	17 §
	Onödig och störande körning
8 §	18 §
	Hjul, band och medar som kan skada körbanan
18 §	19 §
	Vinterdäck eller annan likvärdig utrustning
18 a §	20 §
18 b §	21 §
18 c §	22 §
18 d §	23 §
18 e §	24 §
	Fordons vikt och tillkoppling av fordon
2 § 1st 2st	25 §
2 § 3st	26 §
3 §	27 §
4 §	28 §
5 §	29 §
	Fordonsbredd och utskjutande last
15 § 1st	30 §
15 § 2st	31 §
15 § 3st	32 §
	Att dra eller skjuta en motorcykel eller att dras eller skjutas av en motorcykel
19 §	33 §
	Släpvagn till en motorcykel eller moped
15 a § 1st	34 §
15 a § 2st	35 §
	Långa fordon och långa fordonståg
17 §, 17 c § 2st	36 §
17 a §	37 §
17 b §	38 §
17 f §	39 §
17 e § 1st	40 §
17 e § 2st	41 §
	Att mäta fordonsbredd och fordons och fordonstågs längd
16 § 1st	42 §
17 c § 1st	43 §
16 § 2st	44 §
17 c § 1st	43 §
16 § 2st	44 §
	Villkor för färd på väg med hänsyn till vägens bärighetsklass
11 § 1st	45 §
12 § 1st, 14 §	46 §
11 § 2st	47 §
12 § 2st	48 §

Nuvarande 4 kap.	Nya 4 kap.
13 § 3st	49 §
	Tillstånd för att pröva ny teknik eller nya konstruktioner
17 d §	50 §
	Hastighet
20 a § sista meningen	51 §
	Hastighet – tunga bussar, tunga lastbilar, ledbussar, tunga terrängvagnar, motorredskap, traktorer och mopeder
20 § 1st	52 §
	Hastighet – fordon med en tillkopplad släpkärra eller släpvagn
	53 §
20 § 2st 1	54 §
20 § 3st sista meningen	55 §
20 § 2st 4	56 §
20 § 2st 5	57 §
20 § 2st 6	58 §
	Hastighet – fordon med två tillkopplade släpvagnar
20 § 2st 2 och 3st första meningen	59 §
20 § 2st 7 och 4st	60 §
	Hastighet – fordon som drar ett fordon som har minst fyra hjul
20 § 2st 3	61 §
20 § 2st 8, 8a	62 §
	Hastighet – fordonståg som inte omfattas av 53–63 §§
20 § 2st 9	63 § 1st
20 a § första meningen	63 § 2st
	Hastighet – fordonståg som omfattas av särskilda föreskrifter om förande på viss väg, del av väg eller vägsträcka
20 § 4st	64 §
20 a § första meningen	65 §
	Hastighet – fordon med band eller med hjulringar av hårt material
21 § första meningen	66 §
21 § andra meningen	67 §
	Ytterligare föreskrifter om hastighet
20 § 6st	68 §
	Miljözoner
22 §	69 §
22 a §	70 §
22 b §	71 §
22 c §	72 §
22 d §	73 §
23 §	74 §
24 §	75 §
24 a §	76 §
	Skyldighet att stanna på tecken av kontrollant
1 §	77 §

De nuvarande fyra bilagorna till trafikförordningen kopplar alla till bestämmelser i 4 kap. och avser särskilda villkor som måste uppfyllas med

hänsyn till olika vägars bärighetsklass. För ökad tydlighet är det lämpligt att samla alla dessa särskilda villkor i en bilaga som täcker alla fyra bärighetsklasserna. Den innehållsförteckning som ligger efter nuvarande bilaga 4 utgår därmed.

I nuvarande 4 kap. 15 § fjärde stycket finns en bestämmelse om bussar som har blivit obsolet. Den bestämmelsen återfinns därför inte i det nya 4 kap. Bestämmelserna om miljözoner i nuvarande 4 kap. 23 § 4, 6 och 7 har blivit obsoleta och tas därför inte med i nya 4 kap. 73 §.

2.6.2 Följdändringar och andra redaktionella och språkliga ändringar i trafikförordningen

Promemorians förslag

Bestämmelser i trafikförordningen följdändras med anledning av det nya 4 kap. samt ändras redaktionellt och språkligt.

Skälen för promemorians förslag

Med anledning av den nya utformningen av 4 kap. trafikförordningen behöver hänvisningar till 4 kap. som görs i förordningen uppdateras så att de görs till bestämmelsernas nya beteckningar. Förutom uppdaterade hänvisningar innebär ändringarna i huvudsak följande.

- 1 kap. 2 §: uppräkningslistan av bestämmelser i andra stycket görs mer överskådlig.

- 10 kap. 13 §: paragrafens ingress omarbetas för ökad tydlighet.

- 11 kap. 10 §: paragrafens nuvarande andra stycke arbetas in som en punkt i första stycket.

- 12 kap. 1 §: paragrafens nuvarande andra och tredje stycke placeras i en ny 12 kap. 2 respektive 3 §.

- 13 kap. 3 §: bestämmelserna i nuvarande 13 kap. 3 § (som upphävs och ersätts med nya 13 kap. 3–3 j §§) omarbetas på så sätt att de olika behörigheterna att besluta om undantag presenteras i 13 kap. 3 § medan de olika undantagssituationerna, uppdelade i separata paragrafer (13 kap. 3 a–3 g §§) anges i kapitelordningsföljd. I de paragraferna anges behörigheterna med den kortform som presenterats i 13 kap. 3 §. Återstoden av nuvarande 13 kap. 3 § läggs i nya 3 h–3 j §§. Den nya dispositionen och uppdelningen på fler paragrafer ökar tydligheten, särskilt i sådana fulltextdatabaser som inte återger den publicerade författningens grafiska utformning, och underlättar framtida ändringar i bestämmelserna.

- 13 kap. 4 §: paragrafen får en punktuppställning för ökad tydlighet.

- 13 kap. 5–5 b §§: bestämmelserna i nuvarande 13 kap. 5 § delas upp i tre paragrafer för ökad tydlighet.

- 13 kap. 10 §: paragrafen omarbetas redaktionellt för att öka tydligheten, särskilt i sådana fulltextdatabaser som inte återger den publicerade författningens grafiska utformning, och underlätta framtida ändringar i bestämmelserna,

- 13 kap. 10 a §: paragrafen delas upp i 13 kap. 10 a och 10 b §§.

- 14 kap. 3 §: paragrafens punktuppställning omarbetas för ökad tydlighet.

- 14 kap. 5 §: paragrafen delas upp i två stycken för ökad tydlighet.
- 14 kap. 6 §: paragrafens punktuppställning omarbetas för ökad tydlighet.
- 14 kap. 11 §: paragrafen justeras med ett språkligt förtydligande.
- 14 kap. 14 §: paragrafens bestämmelser delas upp i fyra paragrafer för ökad tydlighet.

2.6.3 Följdändringar och andra redaktionella och språkliga ändringar i andra förordningar

Promemorians förslag

Berörda bestämmelser i andra förordningar följdändras med anledning av det nya 4 kap. trafikförordningen. I samband med det görs redaktionella och språkliga ändringar i de berörda bestämmelserna.

Skälen för promemorians förslag

Med anledning av den nya utformningen av 4 kap. trafikförordningen behöver hänvisningar till 4 kap. som görs i andra förordningar uppdateras så att de görs till bestämmelsernas nya beteckningar. Ändringarna innebär följande.

- Förordningen (1982:789) om ersättning för polisbevakning och för anslutning av larmanläggningar till Polismyndigheten: Förutom uppdaterade hänvisningar görs redaktionella och språkliga förtydliganden i 1 §.
- Förordningen (1990:1165) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg: Förutom uppdaterade hänvisningar görs redaktionella och språkliga förtydliganden i 10 §.
- Vägtrafikförordningen (1995:137) för den kommunala organisationen för räddningstjänst under utbildning och höjd beredskap: Förutom uppdaterade hänvisningar görs redaktionella och språkliga förtydliganden i 8–10 §§.
- Vägmärkesförordningen (2007:90): Hänvisningar uppdateras i 2 kap. 12 och 17 §§. I 2 kap. 17 § förtydligas under närmare föreskrifter att avvikelser från färg inte får ske.
- Förordningen (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter: Hänvisningar uppdateras i 2 §.
- Fordonsförordningen (2009:211): Förutom uppdaterade hänvisningar görs i 5 kap. 1 § införs en ny punkt, punkt 6, som kopplar till den föreslagna nya bestämmelsen i 4 kap. 53 § trafikförordningen. Den nuvarande punkten 6 som byter numrering till punkt 7.
- Militärtrafikförordningen (2009:212): Uppdaterade hänvisningar görs i 1 kap. 4 a § och 2 kap. 7 och 14 §§.

2.7 Ikraftträdande

Promemorians förslag

Ändringarna ska träda i kraft den 1 mars 2027 förutom 4 kap. 39 § som föreslås träda ikraft den 1 oktober 2027.

Skälen för förslaget

Ett ikraftträdande den 1 mars 2027 bedöms rimligt. För att Transportstyrelsen ska hinna ta fram föreskrifter med fordonstekniska krav på fordonståg som är längre än 25,25 meter bedöms att ändringarna i 4 kap. 39 § ska ha ett ikraftträdande den 1 oktober 2027.

3 Konsekvenser

Höjd hastighet för fordon med släp medför att dessa fordon kan komma fram snabbare och ökar därför tillgängligheten. Åtgärden bedöms även kunna ha en viss positiv effekt på den övriga trafikens framkomlighet, eftersom mindre skillnader mellan olika fordons hastigheter skapar en jämnare trafikrytm.

Höjd hastighet ger ett ökat krockvåld vid en eventuell kollision och har därför en negativ påverkan på trafiksäkerheten. Eftersom regeländringen enbart gäller när fordonståget uppfyller vissa specificerade krav som ska säkerställa fordonstågets stabilitet och bromsförmåga och höjningen enbart gäller på vägar som är mötesseparerade är dock bedömningen att påverkan på trafiksäkerheten är mycket begränsad.

Vidare ger högre hastigheter ökad bränsleförbrukning och ökade koldioxidutsläpp. Den samlade effekten får dock bedömas som begränsad. Vid ett antagande om att 3 procent av personbilarna framförs med släp, och att hälften av dessa utnyttjar möjligheten att kunna framföra fordonet snabbare, beräknas de ökade utsläppen till cirka 8 000 ton. Det motsvarar ungefär en promille av utsläppen från personbilar totalt i Sverige.

Polismyndigheten och övriga trafikanter kommer till följd av förslaget att behöva förhålla sig till ett något mer komplicerat regelverk, eftersom personbil med släp kommer kunna framföras i olika hastigheter beroende på fordonstyp och väg. De negativa konsekvenserna av ett mer komplext regelverk kan begränsas genom tydlig information till förare och kontrollmyndigheter. Det finns även möjligheter för Transportstyrelsen att föreskriva om märkning av släp med särskilda hastighetsvillkor.

Regeländringen kommer att innebära ett visst föreskriftsarbete hos Transportstyrelsen. Bedömningen är att detta kan tas inom myndighetens ekonomiska ram.

I fråga om effektivare lastbilsekipage bedöms ändringarna skapa förutsättningar för transportlösningar som är bättre anpassade efter de transportbehov som finns. Det är positivt för transportörer och transportköpare. Trafiksäkerheten bedöms inte påverkas av regeländringarna. Moderna längre ekipage har ofta avancerade stabilitetssystem, elektroniska broms-

system, styrning på flera axlar som förbättrar kurvtagningsförmågan. Transportstyrelsen har utrymme att genom sina föreskrifter tydliggöra ekipagens tekniska utformning så att stabilitet och anpassning till infrastrukturen upprätthålls på ett bra sätt. Därmed bedöms inte Trafikverket eller kommuner beröras i egenskap av väghållare.

Bedömningen är att ändringarna utnyttjar det nationella handlingsutrymme som finns i EU:s mått- och viktdirektiv (direktiv 96/53/EG), utan att försvåra internationell konkurrens, och bidrar till att skapa förutsättningar för mer resurseffektiva, klimatsmarta och trafiksäkra transporter. Regeländringen kommer att innebära ett visst föreskriftsarbete hos Transportstyrelsen. Bedömningen är att detta kan tas inom myndighetens ekonomiska ram.

De ändringar som avser effektivare kollektivtrafik ger positiva effekter för regionala kollektivtrafikmyndigheter. Fordonstillverkare i Europa erbjuder standardiserade 25-meterslösningar, särskilt för eldrivna dubbelbussar. Utan ändringen kan svenska upphandlare endast anlita ett fåtal leverantörer, vilket begränsar konkurrensen och driver upp prisnivåer. En höjning från 24 meter till 25,25 meter öppnar marknaden, underlättar införandet av eldrivna högkapacitetsbussar och minskar tekniska speciallösningar enbart för Sverige. Förslaget förväntas ge minimal påverkan på infrastruktur och trafiksäkerhet. Den ökade längden bedöms kunna hanteras inom befintliga depåer och hållplatser utan krav på ombyggnationer och ger således inga konsekvenser för vare sig kommunala eller statliga väghållare. I jämförelse med dagens 24-metersbussar bedöms förslaget inte påverka stadsmiljön eller svängraden i någon nämnvärd omfattning. Tidigare beredningsunderlag (inför ändringen till 24 meter) visade att längre bussar fungerar väl i svensk trafikmiljö.

Syftet med förslagen för smidigare omledning av trafik och tydligare bestämmelser som underlättar tung trafik på vintervägar är att skapa snabba och smidigare förutsättningar för väghållningsmyndigheter att leda om tung och lång trafik vid oförutsedda händelser och därmed öka framkomligheten för all trafik samt öka nyttjandet av det frusna vägnätet vintertid. Det är väghållningsmyndigheten som är bäst lämpad att bedöma i vilka fall sådana åtgärder kan vara lämpliga att vidta. Transportstyrelsen kommer att behöva utöka registret i den rikstäckande databasen för trafikföreskrifter (RDT). Kostnaderna för det bedöms kunna hanteras inom befintlig ram på Transportstyrelsens förvaltningsanslag. Förslaget påverkar Polismyndigheten i dess övervakning av trafikregler. Ändringen är dock ringa och medför inga nya regler i grunden eller ökade kostnader för Polismyndigheten. Information om bärighet på allmänna vägar där Trafikverket är väghållare finns redan tillgängliga på Trafikverkets hemsida. Regleringen medför inga nya administrativa bördor eller krav för enskilda eller företag. Förslaget bedöms medföra minskade drivmedelskostnader för företag i transportbranschen. Det blir även enklare att kunna införa en högre bärighet snabbare när tjälförhållandena tillåter detta. Den föreslagna regleringen möjliggör ett högre utnyttjande av vägkapitalet, vilket kan minska transporternas miljöpåverkan och kan leda till lägre priser på transporter än om ingen åtgärd vidtas. Denna förändring stämmer överens med Sveriges skyldigheter mot Europeiska unionen. Om förslaget genomförs kommer utfallet att följas upp i den årliga uppföljningen av vilka föreskrifter som har beslutats under året på Trafikverket. Det är utifrån detta möjligt

att på de vägar som tillfälligt upplåts kunna beräkna utfallet för hur stor besparing i reslängd det blir för respektive omledning. Det krävs ingen speciell hänsyn till ikraftträdandet då förslaget inte innebär att det måste föreskrivas undantag, utan en möjlighet för beslutande myndigheter att göra det. Det krävs inte några speciella informationsinsatser när denna förändring införs utan det är i samband med att tillfälliga föreskrifter meddelas som information till allmänheten bör ske.

Förslagen innehåller tekniska föreskrifter som ska anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535.